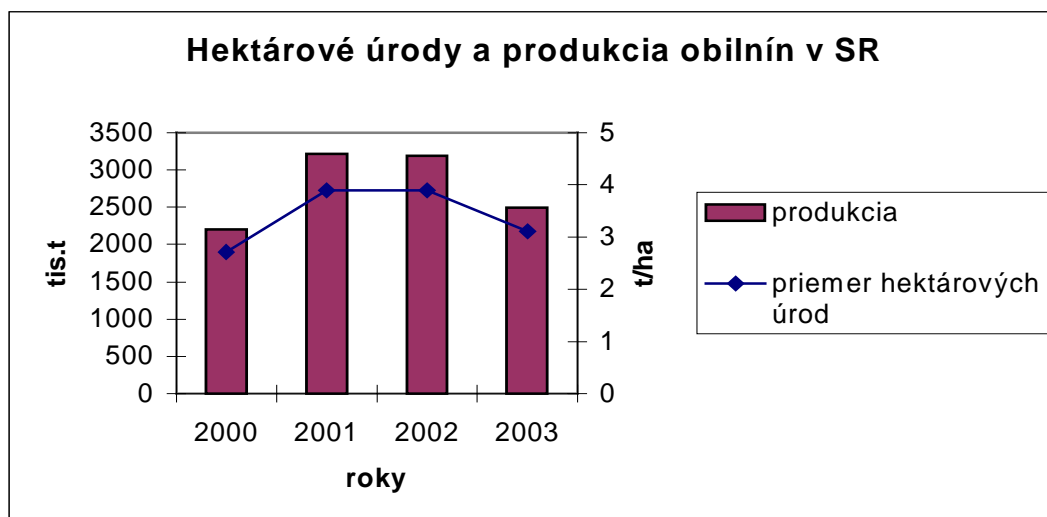

OBILNINY

Situačná a výhľadová správa k 31.12.2003

Bratislava
apríl 2004

Autor:

Ing. ĽubomírSIROTSKÝ, CSc.

Technická spolupráca:

Miroslava MORÁROVÁ

Zdroje informácií:

Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva Bratislava

Colné riaditeľstvo SR

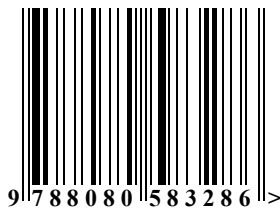
Ministerstvo zemédelství České republiky

Intervenčná poľnohospodárska agentúra SR

Text neprešiel jazykovou korektúrou a za odbornosť zodpovedá autor.

© VÚEPP Bratislava

ISBN 80-8058-328-5

Obsah	strana
ÚVOD	5
1. Súhrn	5
1.1. Pšenica	6
1.2. Jačmeň	7
1.3. Raž	8
1.4. Ovos	9
1.5. Kukurica (na zrno)	10
1.6. Ostatné obilniny	11
2. Výrobky z obilnín	12
3. Vplyv štátu na trh s obilninami v SR	13
4. Organizácia trhu s obilninami v SR – členskej krajine Európskej únie	15
5. Stručný pohľad na svetový trh s obilninami	23
PRÍLOHY	

Summary

In the marketing year 2003-2004, sown areas of grains covered 800,4 thousand hectares and harvested area reached 794 thousand hectares. During the vegetation period, unfavourable air conditions were characterized by insufficient atmospheric rainfalls and all-time high temperatures, namely in the period of maturing. The mentioned facts negatively affected the weight volume of this year's production of grains. As compared with the previous year, this year's hectare yields are lower by wheat (20,9%), barley (16,2%), rye (2,7%), oats (10,4%), maize (23,3%) and other grains (18,3%).

Within the average hectare yield of 3,1 tonnes per hectare, production of grains reached the volume of 2 490,3 thousand tonnes and total supply will probably reach the volume of 3 223,1 thousand tonnes. By the mentioned supply it is possible to expect domestic consumption of grains in the volume of 2 766,4 thousand tonnes and export in the volume of 216,3 thousand tonnes. In consequence of the mentioned changes, stocks of grains will probably reach the volume of 240,4 thousand tonnes as per June 30, 2004.

The accession of Slovakia into the EU in this marketing year will affect (inter alia) also the foreign trade with grains. This impact will be probably proved through the movement of grains between Slovakia and other member countries of the European Union in consequence of the duty-free regime.

Úvod

Táto situačná a výhľadová správa aktualizuje informácie predchádzajúcej správy na základe definitívnych údajov o úrodách obilnín v roku 2003 vydaných ŠÚ SR a predkladá prognózu na hospodársky rok 2004-2005. Využíva disponibilné informácie o zahraničnom obchode s obilninami v roku 2003 a o vydaných licenciách na vývoz obilnín v roku 2003.

Správa poskytuje informácie o vlastných nákladoch pestovania obilnín na Slovensku v roku 2002. Je doplnená údajmi o domácich a zahraničných cenách výrobcov obilnín, ako aj informáciami o svetovom trhu s obilninami.

V správe sú obsiahnuté informácie o vplyve štátu na trh s obilninami a o colných sadzbách platných pri dovoze obilnín v hospodárskom roku 2003-2004. Správa obsahuje informácie o Zásadách organizovania a podpory trhu výrobkov, podliehajúcich organizovaniu a podpore trhu v roku 2003.

V zmysle uplatneného metodického postupu sú v tabuľkách bilancií jednotlivých druhov obilnín uvedené v príslušnom hospodárskom roku údaje o výmere osevných plôch vzťahujúcich sa k úrodám nasledujúceho hospodárskeho roka.

Správa čerpá vstupné údaje z oficiálnych štatistických zisťovaní ŠÚ SR a MP SR, Colného riaditeľstva SR a zisťovaní Výskumného ústavu ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva Bratislava. Správa je k dispozícii na Ministerstve pôdohospodárstva SR, vo Výskumnom ústave ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva v Bratislave a na stránke internetu <http://www.vuepp.sk/>.

1. Súhrn

Osevné plochy obilnín v hospodárskom roku 2003–2004 mali výmeru 800,4 tis. ha a zberové plochy dosiahli 794 tis. ha. Nepriaznivé poveternostné podmienky, ktoré sa v priebehu vegetácie vyznačovali nedostatočnými atmosferickými zrážkami a rekordne vysokými teplotami, najmä v období dozrievania, negatívne ovplyvnili hmotnostný objem tohtoročnej úrody obilnín. V medziročnom porovnaní sú tohtoročné priemerné hektárové úrody nižšie o 20,9% pri pšenici, o 16,2% pri jačmeni, o 2,7% pri raži, o 10,4% pri ovse, o 23,3% pri kukurici a o 18,3% pri ostatných obilninách.

Pri priemernej hektárovej úrode 3,1 t.ha⁻¹ dosiahla produkcia obilnín objem 2 490,3 tis. ton a celková ponuka pravdepodobne dosiahne objem 3 223,1 tis. ton. Pri uvedenej ponuke možno očakávať domácu spotrebu obilnín v objeme 2 766,4 tis. t a vývoz v objeme 216,3 tis. ton. V dôsledku uvedených zmien dosiahnu zásoby obilnín k 30.6.2004 pravdepodobný objem 240,4 tis. ton.

Vstup Slovenska do EÚ v prebiehajúcom hospodárskom roku ovplyvní okrem iného aj zahraničný obchod s obilninami. Tento vplyv sa pravdepodobne prejaví zvýšeným pohybom obilnín medzi Slovenskom a ostatnými členskými krajinami EÚ v dôsledku bezcolného režimu na týchto hraniciach.

Bilancia obilnín na Slovensku

Balance of Grains in Slovakia

Tab. č. 1

Ukazovateľ ¹	Merná jednotka ²	Skutočnosť ³		Výhľad ⁴	Prognóza ⁵
		2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005
Osevná plocha ⁶	tis. ha ²³	850,7	820,1	*800,4	821,8
Zberová plocha ⁷	tis. ha	825,6	819,0	*794,0	
Hektárová úroda ⁸	t. ha ⁻¹	3,89	3,90	*3,14	4,0
Produkcia ⁹	tis. t ²⁴	3 212,0	3 193,6	*2 490,3	3 319,4
Počiatkové zásoby ¹⁰	tis. t	429,5	496,6	*490,6	240,4
Dovoz ¹¹	tis. t	45,3	44,7	152,8	145,4
Ostatné zdroje ¹²	tis. t	0,0	0,0	89,4	0,0
Celková ponuka ¹³	tis. t	3 686,8	3 734,9	3 223,1	3 705,2
Domáca spotreba ¹⁴	tis. t	3 039,0	2 984,0	2 766,4	3 062,3
- potravinárska ¹⁵	tis. t	988,7	1 210,9	1 205,7	1 211,4
- osivárska ¹⁶	tis. t	163,9	132,4	130,0	175,2
- krmná ¹⁷	tis. t	1 585,3	1 437,0	1 320,4	1 456,2
- ostatná ¹⁸	tis. t	301,1	203,7	110,3	219,5
Vývoz ¹⁹	tis. t	84,2	210,7	216,3	195,0
Ostatné výdaje ²⁰	tis. t	67,0	49,6	0,0	0,0
Celkové použitie ²¹	tis. t	3 190,2	3 244,3	2 982,7	3 257,3
Konečné zásoby ²²	tis. t	496,6	490,6	240,4	447,9

* skutočnosť²⁵

Prameň: MP SR, ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, VÚEPP²⁶

Indicator, 2) Unit, 3) Reality, 4) Outlook, 5) Forecast, 6) Sown area, 7) Harvested area, 8) Hectare yield, 9) Production, 10) Initial stock, 11) Import, 12) Other source, 13) Total supply, 14) Domestic consumption, 15) Food nutrition, 16) Sowing seed, 17) Fodder, 18) Other use, 19) Export, 20) Other expenses, 21) Total utilization, 22) Ending stock, 23) th.ha, 24) th.t, 25) Reality, 26) Source: MA SR, SO SR, Central Customs Administration of the SR, RIAFE.

1.1. Pšenica

Medziročné zníženie výmery zberovej plochy pšenice v roku 2003 (o 24,4%) a 20,9%-né zníženie jej priemernej hektárovej úrody sa na Slovensku premietlo do produkcie v objeme 930,4 tis. ton. Uvedená produkcia spolu so zásobami a ostatnými zdrojmi pravdepodobne vytvorí celkovú ponuku 1 235,9 tis. ton. Táto ponuka pri predpokladanom medziročnom 21,9%-nom znížení domácej spotreby a vývoze 30 tis. ton vytvorí k 30.6.2004 zásoby pšenice v objeme len 10,9 tis. ton (5,6% úrovne predchádzajúceho roka).

V hospodárskom roku 2004-2005 sa predpokladá 22,4%-nému medziročný rast osevných plôch, 38,6%-ný rast priemernej hektárovej úrody, a teda produkcia pšenice sa očakáva v objeme 1 585,1 tis. ton, čo by zodpovedalo úrovni roku 2002. Očakávaná ponuka v objeme 1 636 tis. t pri predpokladanom medziročnom raste domácej spotreby o 243,4 tis. t umožní vytvoriť k 30.6.2005 zásoby pšenice v objeme 157,6 tis. ton.

Priemerné ceny výrobcov potravinárskej pšenice v roku 2003 dosiahli 4 309 Sk/t, čím boli o 120 Sk/t nižšie ako v rovnakom období predchádzajúceho roka. Pri priemyselnej pšenici cena v roku 2003 dosiahla 3 718 Sk/t, kým v roku 2002 predstavovala 3 731 Sk/t.

Bilancia pšenice na Slovensku

Balance of Wheat in Slovakia

Tab. č. 2

Ukazovateľ ¹	Merná jednotka ²	Skutočnosť ³		Výhľad ⁴	Prognóza ⁵
		2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005
Osevná plocha ⁶	tis. ha ²³	446,5	406,1	*308,4	377,4
Zberová plocha ⁷	tis. ha	448,9	405,8	*306,9	
Hektárová úroda ⁸	t. ha ⁻¹	4,01	3,83	*3,03	4,2
Produkcia ⁹	tis. t ²⁴	1 800,1	1 554,5	*930,4	1 585,1
Počiatkové zásoby ¹⁰	tis. t	177,2	221,7	*195,2	10,9
Dovoz ¹¹	tis. t	2,2	23,4	80,0	40,0
Ostatné zdroje ¹²	tis. t	0,0	0,0	30,3	0,0
Celková ponuka ¹³	tis. t	1 979,5	1 799,6	1 235,9	1 636,0
Domáca spotreba ¹⁴	tis. t	1 682,3	1 530,8	1 195,0	1 438,4
- potravinárska ¹⁵	tis. t	521,2	585,0	570,0	578,9
- osivárska ¹⁶	tis. t	104,9	75,0	75,0	110,0
- krmná ¹⁷	tis. t	860,5	730,0	500,0	581,0
- ostatná ¹⁸	tis. t	195,7	140,8	50,0	168,5
Vývoz ¹⁹	tis. t	50,5	35,0	30,0	40,0
Ostatné výdaje ²⁰	tis. t	25,0	38,6	0,0	0,0
Celkové použitie ²¹	tis. t	1 757,8	1 604,4	1 225,0	1 478,4
Konečné zásoby ²²	tis. t	221,7	195,2	10,9	157,6

* skutočnosť²⁵

Prameň: MP SR, ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, VÚEPP²⁶

Indicator, 2) Unit, 3) Reality, 4) Outlook, 5) Forecast, 6) Sown area, 7) Harvested area, 8) Hectare yield, 9) Production, 10) Initial stock, 11) Import, 12) Other source, 13) Total supply, 14) Domestic consumption, 15) Food nutrition, 16) Sowing seed, 17) Fodder, 18) Other use, 19) Export, 20) Other expenses, 21) Total utilization, 22) Ending stock, 23) th.ha, 24) th.t, 25) Reality, 26) Source: MA SR, SO SR, Central Customs Administration of the SR, RIAFE.

1.2. Jačmeň

Jačmeň dosiahol v hospodárskom roku 2003-2004 celkovú produkciu v objeme 804,2 tis. ton a jeho ponuka dosiahla 993,9 tis. ton. Pri predpoklade medziročne zvýšenej domácej spotreby o 137,2 tis. ton a rastu vývozu o 91,8 tis. t dosiahnu zásoby jačmeňa k 30.6.2004 objem 96,9 tis. ton.

V hospodárskom roku 2004-2005 sa predpokladá produkcia jačmeňa v objeme 775,2 tis. t (medziročne sa zníži výmera osevných plôch o 15,5%, priemerná hektárová úroda sa očakáva na úrovni 3,4 t), dovoz sa očakáva v objeme 50 tis. t, a tak celková ponuka môže dosiahnuť objem 922,1 tis. ton. Aj pri zníženej úrovni domácej spotreby (v porovnaní s predchádzajúcim obdobím o 6,9%) s exportom v objeme 50 tis. t môžu dosiahnuť zásoby jačmeňa k 30.6.2005 objem 130 tis. ton.

Najmä pri jačmeni možno očakávať významnejšiu zahranično-obchodnú výmenu v rámci bezcolných podmienok Slovenska ako člena EÚ.

Priemerné ceny výrobcov jačmeňa na Slovensku dosiahli v roku 2003 pri sladovníckom jačmeni 5 076 Sk/t, pri potravinárskom jačmeni 4 601 Sk/t a pri krmnom jačmeni 3 700 Sk/t. U všetkých druhov boli ceny nižšie ako roku 2002.

Bilancia jačmeňa na Slovensku

Balance of Barley in Slovakia

Tab. č. 3

Ukazovateľ ¹	Merná jednotka ²	Skutočnosť ³		Výhľad ⁴	Prognóza ⁵
		2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005
Osevná plocha ⁶	tis. ha ²³	196,5	196,1	*269,7	228,0
Zberová plocha ⁷	tis. ha	186,4	194,7	*269,3	
Hektárová úroda ⁸	t. ha ⁻¹	3,29	3,57	*2,99	3,4
Produkcija ⁹	tis. t ²⁴	613,3	695,0	*804,2	775,2
Počiatkové zásoby ¹⁰	tis. t	80,9	82,7	*113,4	96,9
Dovoz ¹¹	tis. t	20,7	14,7	63,0	50,0
Ostatné zdroje ¹²	tis. t	0,0	0,0	13,3	0,0
Celková ponuka ¹³	tis. t	714,9	792,4	993,9	922,1
Domáca spotreba ¹⁴	tis. t	626,5	659,8	797,0	742,1
- potravinárska ¹⁵	tis. t	258,2	342,3	400,0	400,0
- osivárska ¹⁶	tis. t	37,3	37,0	37,0	40,0
- krmna ¹⁷	tis. t	261,0	270,5	350,0	300,0
- ostatná ¹⁸	tis. t	70,0	10,0	10,0	2,1
Vývoz ¹⁹	tis. t	5,7	8,2	100,0	50,0
Ostatné výdaje ²⁰	tis. t	0,0	11,0	0,0	0,0
Celkové použitie ²¹	tis. t	632,2	679,0	897,0	792,1
Konečné zásoby ²²	tis. t	82,7	113,4	96,9	130,0

* skutočnosť²⁵

Prameň: MP SR, ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, VÚEPP²⁶

Indicator, 2) Unit, 3) Reality, 4) Outlook, 5) Forecast, 6) Sown area, 7) Harvested area, 8) Hectare yield, 9) Production, 10) Initial stock, 11) Import, 12) Other source, 13) Total supply, 14) Domestic consumption, 15) Food nutrition, 16) Sowing seed, 17) Fodder, 18) Other use, 19) Export, 20) Other expenses, 21) Total utilization, 22) Ending stock, 23) th.ha, 24) th.t, 25) Reality, 26) Source: MA SR, SO SR, Central Customs Administration of the SR, RIAFE.

1.3. Raž

Na Slovensku sa v hospodárskom roku 2003-2004 raž podieľala 2,5%-mi na celkovej produkcii obilnín. Vyprodukovalo sa 62,3 tis. ton raže. Celková ponuka raže môže dosiahnuť 91,7 tis. ton. Pri domácej spotrebe raže v objeme 82 tis. ton a 5 tis. t vývozu dosiahnu k 30.6.2004 zásoby tejto komodity objem 4,7 tis. ton.

V hospodárskom roku 2004-2005 očakávame v dôsledku 24,1%-ného medziročného rastu osevných plôch, približne 9%-ného rastu hektárových úrod produkciu raže v objeme 84,6 tis. t a celkovú ponuku v objeme 94,3 tis. ton.

V celkovom použití tejto komodity predpokladáme 7,6%-né zníženie domácej spotreby a 10 tis. t vývozu. Zásoby raže pravdepodobne dosiahnu k 30.6.2005 objem 8,5 tis. ton.

V roku 2003 predávali pestovatelia na Slovensku potravinársku raž za 4 245 Sk/t, teda na podobnej úrovni ako v rovnakom období predchádzajúceho roka.

Bilancia raže na Slovensku

Balance of Rye in Slovakia

Tab. č. 4

Ukazovateľ ¹	Merná jednotka ²	Skutočnosť ³		Výhľad ⁴	Prognóza ⁵
		2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005
Osevná plocha ⁶	tis.ha ²³	38,9	38,2	*25,3	31,4
Zberová plocha ⁷	tis.ha	38,2	38,0	*25,2	
Hektárová úroda ⁸	t.ha ⁻¹	2,95	2,54	*2,47	2,7
Produkcia ⁹	tis.t ²⁴	112,7	96,5	*62,3	84,6
Počiatkové zásoby ¹⁰	tis.t	3,6	18,0	*11,6	4,7
Dovoz ¹¹	tis.t	0,9	0,2	1,0	5,0
Ostatné zdroje ¹²	tis.t	0,0	0,0	16,8	0,0
Celková ponuka ¹³	tis.t	117,2	114,7	91,7	94,3
Domáca spotreba ¹⁴	tis.t	93,0	76,0	82,0	75,8
- potravinárska ¹⁵	tis.t	51,0	48,1	50,0	50,0
- osivárska ¹⁶	tis.t	6,9	3,7	5,7	6,0
- krmná ¹⁷	tis.t	31,0	22,9	25,0	16,3
- ostatná ¹⁸	tis.t	4,1	1,3	1,3	3,5
Vývoz ¹⁹	tis.t	6,2	27,1	5,0	10,0
Ostatné výdaje ²⁰	tis.t	0,0	0,0	0,0	0,0
Celkové použitie ²¹	tis.t	99,2	103,1	87,0	85,8
Konečné zásoby ²²	tis.t	18,0	11,6	4,7	8,5

* skutočnosť²⁵

Prameň: MP SR, ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, VÚEPP²⁶

Indicator, 2) Unit, 3) Reality, 4) Outlook, 5) Forecast, 6) Sown area, 7) Harvested area, 8) Hectare yield, 9) Production, 10) Initial stock, 11) Import, 12) Other source, 13) Total supply, 14) Domestic consumption, 15) Food nutrition, 16) Sowing seed, 17) Fodder, 18) Other use, 19) Export, 20) Other expenses, 21) Total utilization, 22) Ending stock, 23) th.ha, 24) th.t, 25) Reality, 26) Source: MA SR, SO SR, Central Customs Administration of the SR, RIAFE.

1.4. Ovos

V hospodárskom roku 2003-2004 sa vyprodukovalo na Slovensku 57,9 tis. ton a domácemu trhu sa pravdepodobne ponúkne 65,2 tis. ton ovsu. Pri medzoročnom 20,7%-nom znížení objemu domácej spotreby a predpokladaných 20 tis. t ovsu dosiahnu zásoby tejto komodity k 30.6.2004 objem 14,5 tis. ton.

V hospodárskom roku 2004-2005 sa predpokladá produkcia ovsu v objeme 52,5 tis. t a celková ponuka v objeme 67,4 tis. ton. Očakáva sa 44%-né zvýšenie domácej spotreby ovsu. K 30.6.2005 sa predpokladajú zásoby ovsu na úrovni 8,2 tis. ton.

V roku 2003 sa ovos na Slovensku nakupoval v priemernej cene 4 672 Sk/t ako potravinársky a v cene 3 769 Sk/t ako krmný. Tieto ceny boli v porovnaní s predchádzajúcim rokom o 0,8% vyššie pri potravinárskom a o 4,1% nižšie pri krmnom ovse.

Bilancia ovsu na Slovensku

Balance of Oats in Slovakia

Tab. č. 5

Ukazovateľ ¹	Merná jednotka ²	Skutočnosť ³		Výhľad ⁴	Prognóza ⁵
		2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005
Osevná plocha ⁶	tis. ha ²²	18,1	20,8	*30,5	25,0
Zberová plocha ⁷	tis. ha	17,0	20,5	*30,4	
Hektárová úroda ⁸	t. ha ⁻¹	1,91	2,12	*1,90	2,1
Produkcija ⁹	tis. t ²³	32,5	43,4	*57,9	52,5
Počiatkové zásoby ¹⁰	tis. t	1,4	2,6	*7,0	14,5
Dovoz ¹¹	tis. t	0,4	0,0	0,3	0,4
Ostatné zdroje ¹²	tis. t	0,0	0,0	0,0	0,0
Celková ponuka ¹³	tis. t	34,3	46,0	65,2	67,4
Domáca spotreba ¹⁴	tis. t	31,6	38,7	30,7	44,2
- potravinárska ¹⁵	tis. t	0,1	1,5	1,2	1,5
- osivárska ¹⁶	tis. t	3,3	3,7	3,5	4,2
- kŕmna ¹⁷	tis. t	22,4	27,5	20,0	35,9
- ostatná ¹⁸	tis. t	5,8	6,0	6,0	2,6
Vývoz ¹⁹	tis. t	0,1	0,3	20,0	15,0
Celkové použitie ²⁰	tis. t	31,7	39,0	50,7	59,2
Konečné zásoby ²¹	tis. t	2,6	7,0	14,5	8,2

* skutočnosť²⁴

Prameň: MP SR, ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, VÚEPP²⁵

1) Indicator, 2) Unit, 3) Reality, 4) Outlook, 5) Forecast, 6) Sown area, 7) Harvested area, 8) Hectare yield, 9) Production, 10) Initial stock, 11) Import, 12) Other sources, 13) Total supply, 14) Domestic consumption, 15) Food nutrition, 16) Sowing seed, 17) Fodder, 18) Other use, 19) Export, 20) Total utilization, 21) Ending stock, 22) th. ha, 23) th. t, 24) Reality, 25) Source: MA SR, SO SR, Central Customs Administration of the SR, RIAFE.

1.5. Kukurica (na zrno)

Po pšenici sú kukurica a jačmeň z hľadiska produkcie druhými najvýznamnejšími obilninami. V hospodárskom roku 2003-2004 dosiahla produkcia zrnovej kukurice na Slovensku 601,4 tis. ton.

Celková ponuka zrnovej kukurice dosiahla objem 797,6 tis. ton, čo je 86% úrovne dosiahnutej v predchádzajúcom hospodárskom roku. Pri domácej predpokladanej spotrebe kukurice v objeme 626,5 tis. ton a vývoze 60 tis. ton dosiahnu zásoby tejto komodity k 30.6.2004 objem 111,1 tis. ton.

V hospodárskom roku 2004-2005 sa očakáva produkcia kukurice v objeme 754 tis. ton (pri poklese osevnjej plochy a očakávanom 26,2%-nom raste hektárovej úrody) a celková ponuka 915,1 tis. ton. Pri miernom raste úrovne domácej spotreby a 80 tis. t vývozu dosiahnu zásoby tejto komodity k 30.6.2005 predpokladaný objem 141,3 tis. ton.

Zrnová kukurica je žiadanou komoditou nielen na domácom, ale aj zahraničnom agrárnom trhu. V roku 2003 sa predávala v priemernej cene 3 932 Sk/t, teda o 1,8% lacnejšie ako v rovnakom období roku 2002.

Bilancia kukurice na Slovensku

Balance of Maize in Slovakia

Tab. č. 6

Ukazovateľ ¹	Merná jednotka ²	Skutočnosť ³		Výhľad ⁴	Prognóza ⁵
		2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005
Osevná plocha ⁶	tis. ha ²³	137,1	138,4	*150,1	145,0
Zberová plocha ⁷	tis. ha	122,6	140,4	*146,0	
Hektárová úroda ⁸	t. ha ⁻¹	5,02	5,37	*4,12	5,2
Produkcia ⁹	tis. t ²⁴	616,0	753,8	*601,4	754,0
Počiatkové zásoby ¹⁰	tis. t	165,8	167,8	*159,2	111,1
Dovoz ¹¹	tis. t	20,7	6,2	8,0	50,0
Ostatné zdroje ¹²	tis. t	0,0	0,0	29,0	0,0
Celková ponuka ¹³	tis. t	802,5	927,8	797,6	915,1
domáca spotreba ¹⁴	tis. t	571,4	630,9	626,5	693,8
- potravinárska ¹⁵	tis. t	153,0	227,8	180,0	180,0
- osivárska ¹⁶	tis. t	9,3	9,3	6,5	11,0
- krmná ¹⁷	tis. t	385,0	353,2	400,0	460,0
- ostatná ¹⁸	tis. t	24,1	40,6	40,0	42,8
Vývoz ¹⁹	tis. t	21,3	137,7	60,0	80,0
Ostatné výdaje ²⁰	tis. t	42,0	0,0	0,0	0,0
Celkové použitie ²¹	tis. t	634,7	768,6	686,5	773,8
Konečné zásoby ²²	tis. t	167,8	159,2	111,1	141,3

* skutočnosť²⁵

Prameň: MP SR, ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, VÚEPP²⁶

Indicator, 2) Unit, 3) Reality, 4) Outlook, 5) Forecast, 6) Sown area, 7) Harvested area, 8) Hectare yield, 9) Production, 10) Initial stock, 11) Import, 12) Other source, 13) Total supply, 14) Domestic consumption, 15) Food nutrition, 16) Sowing seed, 17) Fodder, 18) Other use, 19) Export, 20) Other expenses, 21) Total utilization, 22) Ending stock, 23) th. ha, 24) th. t, 25) Reality, 26) Source: MA SR, SO SR, Central Customs Administration of the SR, RIAFE.

1.6. Ostatné obilniny

V hospodárskom roku 2003-2004 celková produkcia ostatných obilnín predstavovala objem 34,1 tis. ton a očakáva sa celková ponuka v objeme 38,8 tis. ton.

V hospodárskom roku 2004-2005 sa predpokladá úroda ostatných obilnín v objeme 68 tis. ton a celková ponuka 70,3 tis. ton. Očakáva sa rast domácej spotreby na úroveň 68 tis. t (najmä krmnej spotreby) a zásoby k 30.6.2005 na úrovni 2,3 tis. ton.

Bilancia ostatných obilnín na Slovensku

Balance of Other Grains in Slovakia

Tab. č. 7

Ukazovateľ ¹	Merná jednotka ²	Skutočnosť ³		Výhľad ⁴	Prognóza ⁵
		2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005
Osevná plocha ⁶	tis.ha ²²	13,6	20,5	*16,4	15,0
Zberová plocha ⁷	tis.ha	12,5	19,6	*16,2	
Hektárová úroda ⁸	t.ha ⁻¹	2,99	2,57	*2,11	4,5
Produkcia ⁹	tis.t ²³	37,4	50,4	*34,1	68,0
Počiatkové zásoby ¹⁰	tis.t	0,6	3,8	*4,2	2,3
Dovoz ¹¹	tis.t	0,4	0,2	0,5	0,0
Ostatné zdroje ¹²	tis.t	0,0	0,0	0,0	0,0
Celková ponuka ¹³	tis.t	38,4	54,4	38,8	70,3
Domáca spotreba ¹⁴	tis.t	34,2	47,8	35,2	68,0
- potravinárska ¹⁵	tis.t	5,2	6,2	4,5	1,0
- osivárska ¹⁶	tis.t	2,2	3,7	2,3	4,0
- krmná ¹⁷	tis.t	25,4	32,9	25,4	63,0
- ostatná ¹⁸	tis.t	1,4	5,0	3,0	0,0
Vývoz ¹⁹	tis.t	0,4	2,4	1,3	0,0
Celkové použitie ²⁰	tis.t	34,6	50,2	36,5	68,0
Konečné zásoby ²¹	tis.t	3,8	4,2	2,3	2,3

* skutočnosť²⁴

Prameň: MP SR, ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, VÚEPP²⁵

1) Indicator, 2) Unit, 3) Reality, 4) Outlook, 5) Forecast, 6) Sown area, 7) Harvested area, 8) Hectare yield, 9) Production, 10) Initial stock, 11) Import, 12) Other sources, 13) Total supply, 14) Domestic consumption, 15) Food nutrition, 16) Sowing seed, 17) Fodder, 18) Other use, 19) Export, 20) Total utilization, 21) Ending stock, 22) th.ha, 23) th.t, 24) Reality, 25) Source: MA SR, SO SR, Central Customs Administration of the SR, RIAFE.

2. Výrobky z obilnín

Prvotné spracovanie obilnín uskutočňujú mlynský, sladovnícky, škrobárenský a krmivársky priemysel, ktoré svoje produkty predávajú na ďalšie spracovanie alebo finálnemu spotrebiteľovi.

• Výrobky mlynského priemyslu

V mlynoch sa obilniny spracovávajú predovšetkým na múky a ako ďalší produkt tohto spracovania sú mlynské krmivá.

V roku 2003 na Slovensku vyrobili v organizáciách, ktoré povinne predkladajú rezortný štatistický výkaz OB (MP SR) 9-12, nasledovné druhy a množstvá mlynských výrobkov:

Výroba vybraných výrobkov v SR v roku 2003

Production of Selected Products in the SR in 2003

Tab. č. 8

Kód výrobku ¹	MJ ²	Názov výrobku ³	Výroba ⁴
156 121 0001	t	Múka pšeničná ⁵	394 162
156 122 0001	t	Múka ražná ⁶	28 252

Prameň: MP SR⁷

Poznámka : Uvedená produkcia múk nepredstavuje celoslovenskú produkciu, ktorá sa pohybuje okolo 420 tis.t., pretože súbor vykazujúcich mlynov zatiaľ nie je úplný.

1) Product code, 2) Unit, 3) Description, 4) Production, 5) Wheat flour, 6) Rye flour, 7) Source: MA SR

Zahraničný obchod SR s mlynskými výrobkami v roku 2003 ilustruje nasledujúca tabuľka:

Tab. č. 9

Položka col. sadzob. ¹	Komodita ²	Dovoz ³		Vývoz ⁴		Rozdiel ⁵	
		hmotnosť v t ⁶	OP v tis.Sk ⁷	hmotnosť v t ⁶	FCO v tis.Sk ⁸	hmotnosť v t ⁶	hodnota v tis.Sk ⁹
1101	Pšeničná múka a múka zo súraže ¹⁰	14 647	108 418	4 602	35 176	-10 045	-73 242
1102	Obilné múky iné ¹¹	207	1 783	11	316	-196	-1 467
1103	Krupica, krupička, aglom.výrobky ¹²	1 415	11 859	55	650	-1 360	-11 209
1104	Obilné zrná inak spracované, klíčky ¹³	891	12 011	8 522	110 141	+7 631	+98 130

Prameň: Colné riaditeľstvo SR¹⁴

1) Item of Customs Tariff Book, 2) Commodity, 3) Import, 4) Export, 5) Difference, 6) Weight in tons, 7) CIF in th. SKK, 8) FOB in th. SKK, 9) Value in th. SKK, 10) Wheat and triticale flour, 11) Other grain flours, 12) Semolina, aglom. products, 13) Otherwise processed grains, sprouts, 14) Source: Customs Directorate of the SR, 15) Foreign trade data determined as per September 30, 2002.

Prehľad ukazuje, že v zahraničnom obchode s mlynskými výrobkami sme v roku 2003 dosiahli záporný rozdiel vývozu a dovozu ako u hmotnostných objemov, tak aj v hodnote tovaru pri pšeničnej múke alebo múke zo súraže, pri obilných múkach iných a pri krupici, krupičke, aglomerovaných výrobkoch. V obchode s obilnými zrnami inak spracovanými (ide najmä o kukuričné klíčky určené na lisovanie oleja) sme dosiahli v hmotnostnom objeme a hodnote tovaru kladný rozdiel vývozu a dovozu.

• Výrobky sladovníckeho priemyslu

V tomto výrobnom odbore je hlavným produktom slad. V roku 2003 sa vyrobilo 278 145 ton sladu (podľa údajov SZVPS).

Slad ako žiadanú komoditu na zahraničnom trhu sme (podľa CR SR) vyviezli v roku 2003 v objeme 200 330 ton, v hodnote 2 297 863 tis. Sk a doviezli v hmotnostnom objeme 4 730 ton a v hodnote 51 216 tis. Sk.

3. Vplyv štátu na trh s obilninami v SR

Na rok 2003 vláda SR prijala "Zásady organizovania a podpory trhu výrobkov, podliehajúcich organizovaniu a podpore trhu v roku 2003". Tento dokument obsahuje pre organizovanie trhu s obilninami nasledujúce zásady:

a) Určenie kvality a ostatných znakov podľa platnej STN 46 1100-2, kvalita „B“

Kvóta: celoslovenská kvóta pre pestovateľov pšenice potravinárskej

Cenové nástroje: ceny pre organizovanie trhu v zmysle zákona NR SR č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov:

- základná cena obilnín,
  - intervenčná cena pšenice potravinárskej pre štátny intervenčný nákup.
- b) Podporné nástroje:
- poskytovanie návratných finančných pôžičiek na skladiskové záložné listy podľa zákona č. 144/1998 Z. z. o skladiskovom záložnom liste, tovarovom záložnom liste a o doplnení niektorých ďalších zákonov;
  - štátny intervenčný nákup nezrealizovaného objemu kvóty pšenice potravinárskej k 1. 4. z príslušného hospodárskeho roka. Objem intervenčného nákupu bude realizovaný vývozom, s výnimkou potreby pre domáci trh vzniknutej výrazným bilančným deficitom;
  - uhrádzanie cenových rozdielov v rámci dohôd WTO;
  - bonifikácia nákladov na naskladnenie, skladovanie, vyskladnenie;
  - v zmysle platného výnosu o podpore podnikania v poľnohospodárstve.
- c) Obmedzovacie nástroje: vývozné a dovozné licencie
- d) Ostatné zásady:
- Zákon č. 240/1998 Z. z. o poľnohospodárstve a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení zákona č. 361/2000 Z. z.;
  - Zákon č. 491/2001 Z. z. o organizovaní trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami;
  - Zákon č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov;
  - Zákon NR SR č. 285/1995 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti v znení zákona č. 471/2001 Z. z.;
  - Trhový poriadok pre obilniny;
  - Opatrenia na ochranu domácich výrobkov v zmysle zákonov NR SR č. 59/1997 Z. z.; 214/1997 Z. z.; 226/1997 Z. z.

V súvislosti s tohtoročnou úrodou v zmysle prijatej smernice bolo možné formou skladiskových záložných listov, ukladať hustosiate obilniny do verejných skladov len do konca septembra 2003. Poľnohospodári mohli na ne získať od Intervenčnej poľnohospodárskej agentúry SR (IPA) štátnu podporu vo výške akceptačnej hodnoty 3 500 Sk za tonu potravinárskej pšenice a sladovníckeho jačmeňa, 3 000 Sk za tonu potravinárskej raže a potravinárskej kukurice a 2 700 Sk za tonu kŕmnych obilnín. Počnúc októbrom aktuálnym zostalo len ukladanie kukurice, za ktorú mohli ukladatelia získať návratné finančné pôžičky 3 000 Sk, resp. 2 700 Sk za tonu podľa toho, či išlo o potravinársky alebo kŕmny tovar.

Na rok 2003 bola vyhlásená cena pre intervenčný nákup potravinárskej pšenice vo výške 4 300 Sk/t s kvótovaným množstvom do 100 tis. ton, avšak intervenčný nákup sa v roku 2003 neuskutočnil.

V roku 2003 sa vo verejných skladoch uložilo formou skladiskových záložných listov 464,6 tis. ton obilnín (v hodnote 1 483 219 tis. Sk), z toho 240,5 tis. t potravinárskej pšenice, 21,5 tis. t kŕmnej pšenice, 25,4 tis. t sladovníckeho jačmeňa, 50,4 tis. t kŕmneho jačmeňa,

11,2 tis. t. potravinárskej raže, 0,5 tis. t kŕmnej raže, 42,4 tis. t potravinárskej kukurice a 72,5 tis. t kŕmnej kukurice.

V roku 2003 sa uskutočnil vývoz obilnín, na báze vyhlásenej verejnej obchodnej súťaže s výškou exportnej subvencie vo výške 79 950 tis. Sk nasledovne:

Subvenčný vývoz rastlinných výrobkov v roku 2003

Subsidized Export of Plant Products in 2003

Tab. č. 10

Komodita ¹	Vývoz ²		Poskytnutá dotácia tis. Sk ³
	Zmluvný ⁴ t	Realizovaný ⁵ t	
Slad ⁶	65 000	64 000	78 720
Mrazená kukurica ⁷	2 484	3 118	15 590

1) Commodity, 2) Export, 3) Provided support in thousand SKK, 4) Contractual, 5) Realized, 6) Malt, 7) Frozen maize

IPA v roku 2003 zakontrahovala 27,6 tis. t obilnín, z čoho predala 25,5 tis. t v hodnote tovaru 81 556 tis. Sk.

Intervenčná poľnohospodárska agentúra SR sa od 1.1.2004 stala súčasťou Pôdohospodárskej platobnej agentúry (PPA).

Činnosť PPA v roku 2004 v oblasti organizácie a regulácie trhu sa bude operatívne riadiť do vstupu Slovenska do EÚ v zmysle platných zákonov (č. 491/2001, č. 473/2003,...).

Pre podporu pestovania obilnín nadobudol platnosť Výnos MP SR č. 152/2004-100 o poskytovaní podpory na štrukturálne zmeny poľnohospodárstva v záujme konkurencieschopnosti jeho produkcie na trhu.

PPA vyhlásila obchodnú verejnú súťaž na subvenčný vývoz sladu s termínom vývozu od 1.1. do 30.4.2004 v množstve 35 300 ton.

4. Organizácia trhu s obilninami v Slovenskej republike- členskej krajine Európskej únie

(Zostavila Ing.Vladimíra Puškárová – ORK-MP SR)

Slovenskú republiku v roku 2004 čakajú významné zmeny – najmä s ohľadom na vstup do Európskej únie, spolu s ďalšími deviatimi krajinami. Zmenám sa nevyhne ani poľnohospodárstvo, kde samozrejme preberieme európske pravidlá a podmienky stanovené Spoločnou poľnohospodárskou politikou Európskej únie (EÚ). **Spoločná poľnohospodárska politika** EÚ (SPP) reguluje okrem iných aj trh s obilninami, prostredníctvom tzv. spoločnej organizácie trhu.

Spoločnú organizáciu trhu s obilninami je možné rozdeliť na organizáciu vnútorného trhu krajín EÚ a organizáciu trhu voči tretím, nečlenským krajinám. Opatreniami pre organizáciu trhu s obilninami v rámci členských krajín EÚ sú intervenčný nákup a produkčné podpory. Medzi hlavné opatrenia na reguláciu zahraničného obchodu EÚ patria dovozné clá, vývozné náhrady a dovozné/vývozné licencie. Organizácia zahŕňa najmä hlavné

druhy obilnín (pšenica obyčajná, pšenica tvrdá, raž, jačmeň, ovos, kukurica, cirok, pohánka a ostatné obilniny, sladká kukurica), ale tiež výrobky uvedené v prílohe 1 k Nariadeniu Rady (ES) č. **1766/1992**, ktoré však bude od hospodárskeho roku 2004/2005 nahradené Nariadením Rady (ES) č. **1784/2003** (t.j. múky, škroby a iné).

Hlavné zmeny oproti doterajším pravidlám, v zmysle reformy SPP, nastanú len vo vylúčení raže z intervenčného nákupu, kvôli jej nadmerným zásobám v skladoch EÚ, v znížení sumy mesačných príplatkov k intervenčnej cene na polovicu a v redukcii zoznamu spracovaných výrobkov v spomínanej prílohe 1. **Hospodársky rok** pre obilniny trvá **od 1. júla do 30. júna** nasledujúceho roka.

Regulácia vnútorného trhu EÚ

Hlavným nástrojom regulácie vnútorného trhu krajín EÚ je **intervenčný nákup** vybraných druhov obilnín s inštitucionálne vopred stanovovanou intervenčnou cenou, ktorá je zaručená v celej Európskej únii. **Intervenčná cena** pre tento i nasledujúci hospodársky rok zostáva nezmenená na úrovni **101,31 EURO/t** a platí pre tovar v štádiu veľkoobchodného predaja, v štandardnej kvalite, pred jeho vyložením. K intervenčnej cene sa počas roka vyplácajú tzv. **mesačné príplatky** ako náhrada za skladovanie a pre zabezpečenie plynulej dodávky obilia na trh počas roka:

mesiac	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
EURO/t	-	-	-	-	0,46	0,92	1,38	1,84	2,30	2,76	3,22	3,22

Tento systém intervencie na trhu má zabrániť poklesu cien vyplácaných poľnohospodárom v EÚ a funguje ako „záchranná sieť“ pre produkciu, ktorú sa im nepodarí zrealizovať na voľnom trhu za vyššiu trhovú cenu.

Hlavným výkonným orgánom pre nástroje SPP v SR je **Pôdohospodárska platobná agentúra** (Agentúra), ktorá je povinná kúpiť ponúknutú **pšenicu obyčajnú, jačmeň a kukuricu**, ak spĺňa podmienky aspoň minimálneho množstva **100 ton** a prinajmenšom **kvality** v zmysle prílohy 1 k Nariadeniu Komisie (ES) č. **824/2000**, a to v rámci **intervenčného obdobia**, ktoré trvá **od 1. novembra do 31. mája**.

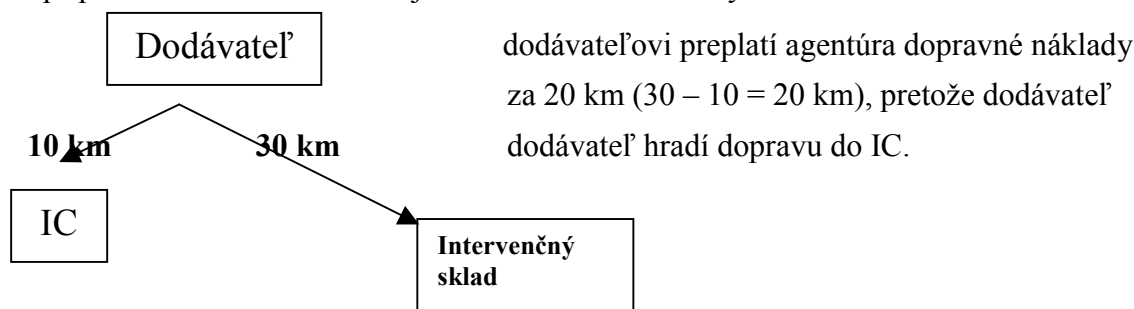
Tieto podmienky boli špecifikované a sú zverejnené tiež v **Usmernení ministra pôdohospodárstva SR** na úseku štátnej správy organizácie trhu s obilninami. Agentúra môže vykonať určité úpravy s cieľom prispôsobenia niektorých tlačív vlastným potrebám. V rámci tohto Usmernenia bol zverejnený aj predbežný zoznam intervenčných centier pre obilniny na území Slovenskej republiky. Tento zoznam ako aj zoznamy intervenčných centier v ostatných nových členských krajinách Európskej únie budú oficiálne zverejnené Európskou Komisiou v Úradnom vestníku Európskeho Spoločenstva v priebehu apríla.

Intervenčné centrá (IC) sú vlastne zúčtovacie miesta, v ktorých platí intervenčná cena a vzhľadom na ktoré sa určujú dopravné náklady z miesta, kde boli obilniny uskladnené v čase podania návrhu na dodávku obilnín do intervenčného nákupu. Podľa pravidiel totiž dodávateľ hradí dopravné náklady do najbližšieho intervenčného centra. Obilniny je však

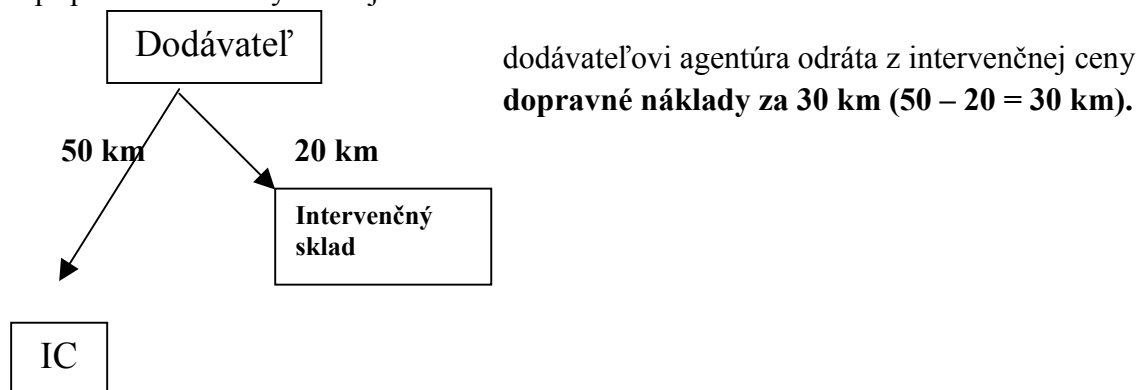
možné dodať do iného skladu ako je v mieste intervenčného centra. Agentúra určí intervenčný sklad, do ktorého je povinný dodávateľ ponúknuté obilniny dodať, v rámci stanoveného mesiaca dodávky. Pritom môže nastať niekoľko prípadov, s ohľadom na výpočet parity dopravných nákladov:

Destinačné prebratie:

1. prípad: Intervenčné centrum je bližšie ako Intervenčný sklad:

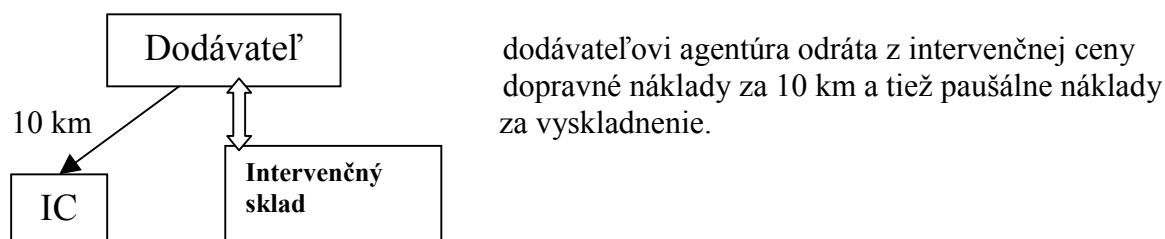

2. prípad: Intervenčný sklad je bližšie ako Intervenčné centrum:

Prebratie bez dopravy:

3. prípad: Sklad, kde je obilie dodávateľa je zároveň Intervenčným skladom:

Intervenčné centrá pre obilniny sú vymenované v prílohe k Nariadeniu Komisie (ES) č. 2273/1993 a musia spĺňať viaceré podmienky. Slovenská republika pri ich výbere vychádzala z aktuálneho zoznamu verejných skladov, pričom sa bralo do úvahy najmä ich rozmiestnenie v hlavných produkčných oblastiach, primerané technické a laboratórne vybavenie, dostatočná skladovacia kapacita, dostupnosť pre dopravné prostriedky a možnosti rýchleho a výhodného odbytu zásob. Napokon sa dosiahla dohoda so zástupcami Európskej Komisie, a teda na Slovensku bude otvorených **25 intervenčných centier pre pšenicu obyčajnú a po 13 pre jačmeň a kukuricu**:

Tab. č. 11

Intervenčné centrá v Slovenskej republike ¹	Pšenica obyčajná ²	Raž ³	Jačmeň ⁴	Pšenica tvrdá ⁵	Kukurica ⁶	Ciok ⁷
Bratislavský kraj⁸						
Podunajské Biskupice	+	-	-	-	+	-
Malacky	+	-	-	-	-	-
Trnavský kraj⁹						
Senica	+	-	+	-	+	-
Trnava	+	-	+	-	-	-
Sládkovičovo	+	-	-	-	-	-
Dunajská Streda	+	-	+	-	+	-
Nitriansky kraj¹⁰						
Lužianky	+	-	+	-	+	-
Dvory nad Žitavou	+	-	-	-	+	-
Gbelce	+	-	+	-	+	-
Zemianska Olča	+	-	+	-	-	-
Želiezovce	+	-	-	-	-	-
Levice	+	-	+	-	+	-
Trenčiansky kraj¹¹						
Rybany	+	-	+	-	+	-
Nové Mesto nad Váhom	+	-	-	-	-	-
Prievidza	+	-	+	-	+	-
Banskobystrický kraj¹²						
Breziny	+	-	-	-	-	-
Hontianske Nemce	+	-	+	-	+	-
Lučenec	+	-	-	-	-	-
Rimavská Sobota	+	-	+	-	+	-
Žilinský kraj¹³						
Martin	+	-	-	-	-	-
Prešovský kraj¹⁴						
Ľubotice	+	-	+	-	-	-
Bardejov	+	-	-	-	-	-
Košický kraj¹⁵						
Spišské Vlachy	+	-	-	-	-	-
Čaňa	+	-	+	-	+	-
Trebišov	+	-	-	-	+	-
SLOVENSKO¹⁶:	25	0	13	0	13	0

Pozn.: znamienko „+“ označuje, že uvedené miesto sa považuje za intervenčné centrum pre daný druh obilniny; znamienko „-“ označuje, že uvedené miesto sa nepovažuje za intervenčné centrum pre daný druh obilniny.¹⁷

1) Intervention centres in the Slovak Republic, 2) Wheat (triticum sativum), 3) Rye, 4) Barley, 5) Wheat (triticum durum), 6) Maize, 7) Sorghum, 8) Bratislava region, 9) Trnava region, 10) Nitra region, 11) Trenčín region, 12) Banská Bystrica region, 13) Žilina region, 14) rešov region, 15) Košice region, 16) Slovakia, 17) Note: „+“ indicates, that the place is regarded as intervention centre for the specific grain sort, „-“ indicates, that the place is not regarded as intervention centre for the specific grain sort

Intervenčné sklady pre skladovanie obilnín nakúpených do intervencie budú vybrané na základe vlastníctva platného Osvedčenia o oprávnení na prevádzkovanie verejného skladu a po overení splňania špecifických podmienok pre intervenčné sklady, podľa predpisov EÚ. **Osvedčenia** podľa zákona č. 144/1998 Z.z. vydáva Ministerstvo pôdohospodárstva SR, na základe kontroly podmienok, ktorú vykoná vybraná komisia zodpovedných pracovníkov

relevantných inštitúcií. Pri tejto príležitosti by sa medzi prevádzkovateľmi vybraných verejných skladov (skladovateľ) a Agentúrou mali uzatvoriť predbežné zmluvy o zmluve o skladovaní v rámci intervencie. Tieto intervenčné sklady budú vedené v zozname a riadna **zmluva o skladovaní** sa so skladovateľmi uzatvorí až v prípade, že Agentúra obdrží návrh na nákup zo strany dodávateľa, v regióne príslušnom k skladu. Agentúra však nebude vyžadovať od takéhoto skladovateľa rezerváciu určitej časti jeho skladovacích priestorov pre prípad intervenčného nákupu.

Predaj obilnín z intervenčného nákupu sa uskutočňuje prevažne prostredníctvom **verejných súťaží** (tendrov), a to predovšetkým na vývoz, časť na vnútorný trh a v obmedzenom množstve na potravinovú pomoc. Na vnútorný trh krajín EÚ sa dodáva z intervencie iba malé množstvo obilnín, štandardnej kvality. Množstvo do 2000 ton je možné uvoľniť na vnútorný trh aj bez vyhlásenia verejnej súťaže. Schvaľovanie jednotlivých ponúk predložených do verejných súťaží prebieha každý štvrtok na zasadaní **Riadiaceho výboru Európskej Komisie pre obilniny v Bruseli**. Hlavným kritériom pri rozhodovaní o predaji je najmä ponúknutá nákupná cena (vrátane dopravných nákladov), ktorá musí byť prinajmenšom rovná, resp. vyššia ako intervenčná cena. Podstatný je aj stav na vnútornom trhu EÚ, aby nedošlo k ohrozeniu, alebo narušeniu trhu a trhových cien. Z tohto hľadiska sú zvýhodnené sklady s vybavením na rýchle vyskladnenie obilnín a v blízkosti hlavných dopravných trás. Pre Slovensko bude zrejme najvýhodnejšia cesta vývozu vlakom do morského prístavu Kopper alebo po nalodení po Dunaji.

Po ukončení analýzy stavu pripravenosti našich laboratórií pre vykonávanie potrebných skúšok znakov vnútornej a vonkajšej kvality obilnín bude vytvorený zoznam **akreditovaných laboratórií**, s ktorými bude Agentúra spolupracovať aj pri intervenčnom nákupe obilnín. Hlavným z kritérií bude osvedčenie o akreditácii SNASu, podľa požiadaviek normy STN EN ISO/IEC 17025. Pri výbere sa bude zohľadňovať laboratórne vybavenie pre skúšky u pšenice obyčajnej na obsah bielkovín (dusíkatých látok), číslo poklesu, sedimentačný index podľa Zelenyho a prípadne na obsah mokrého lepku (ak sedimentácia dosiahne hodnoty 25-35 ml) – ide o skúšku lepivosti cesta podľa príloh nariadenia Komisie (ES) č.824/2000.

Keďže Európska Komisia povolila Slovenskej republike zachovať si zavedený **system skladiskových záložných listov a tovarových záložných listov**, podľa zákona č. 144/1998 Z.z. na prechodné obdobie **do roku 2006**, bude možné v budúcom hospodárskom roku uplatňovať aj tento spôsob obchodovania s obilninami. Registráciou žiadostí a evidenciou vydávaných tovarových listov v osobitnom zozname je poverený zástupca Ministerstva pôdohospodárstva SR v jeho sídle v Bratislave.

Politika podpory výroby obilnín v SR v roku 2004

System priamych platieb pre výrobu vybraných poľnohospodárskych výrobkov bol zavedený v EÚ s cieľom zaručiť farmárom dobrý životný štandard, zabezpečiť prijateľné ceny spotrebiteľom a stabilizovať trh. V tomto roku sa prispôbujeme novým pravidlám a podmienkam.

Podpora do vstupu sa bude realizovať v zmysle Výnosu MP SR č. 152/2004-100 z 19.januára t.r. Podľa ustanovenia článkov 1 a 2 sa bude poskytovať podpora pre obilniny

uvedené v prílohe 1 k Výnosu do výšky **2 100 Sk/ha** úrody založenej na jeseň 2003 alebo na jar 2004. (Termín podania žiadosti bol 10. február). Výplata tejto podpory sa vykoná do konca apríla 2004. Kontrola oprávnenosti žiadostí sa bude robiť následne v rámci programu podpôr na plochu po vstupe. Nárok na túto platbu bude mať pestovateľ aj vtedy, ak v dôsledku nepriaznivých podmienok dôjde napr. k vyorávkam.

Podpora poľnohospodárstva po vstupe bude možná v rámci ďalších piatich foriem:

- jednak to budú podpory v zmysle **Zjednodušenej platby na plochu** (tzv. „SAPS“ – z anglického Single Area Payment Scheme);
- **podpora vybraných plodín na ornej ploche** v zmysle pravidiel pre **národné doplatky**;
- **štátna pomoc** v zmysle Výnosu MP SR (zverejní sa v priebehu apríla),
- podpory podľa **Sektorového operačného programu a Plánu rozvoja vidieka**.

Pestovateľ žiadajúci o podporu do vstupe je povinný podať do **15. mája 2004** aj žiadosť v rámci programu **SAPS**. Uplatnenie tohto systému podpory schválila vláda SR v júni 2003, predbežne na prechodné obdobie do roku 2006. Nariadenie Komisie (ES) č. **2199/2003** ustanovuje prechodné podmienky (na rok 2004) pre aplikáciu Nariadenia Rady (ES) č. **1259/1999** ohľadom pravidiel poskytovania zjednodušenej platby na plochu v nových členských krajinách EÚ, ktoré akceptovali túto formu.

Suma podpory SAPS bude asi **43,83 EURO/ha**, pretože na predbežne pridelenú finančnú obálku **85,72 mil. EURO** má nárok celá výmera poľnohospodárskej pôdy na Slovensku, tak ako bola zistená k 30. júnu 2003, čiže **1 955 467 ha**. Samozrejme aj pre tento program podpory, hoci má zjednodušený systém kontroly, platia isté podmienky:

- minimálna výmera oprávnená na platbu je 1 hektár,
- pestovateľ musí pôdu udržiavať v dobrom poľnohospodárskom stave.

Platba sa vykoná raz za rok, pravdepodobne **od 1. decembra 2004** (do 15. apríla 2005).

Okrem zjednodušeného systému sa budú podporovať vybrané **plodiny na ornej pôde** (čiže aj obilniny) aj v rámci tzv. „**národných doplatkov**“. Slovensko sa rozhodlo využiť možnosť čerpať 25% prostriedkov z fondu pre Plán rozvoja vidieka (**29,86 mil. EURO**) pre účely priamych platieb. **Prístupová zmluva** viaže poskytnutie národných doplatkov na jednotlivé schémy podpory podľa pravidiel ES. Na Slovensku sa budú poskytovať tieto podpory pre **obilniny, olejninu, strukoviny vrátane šošovice, ich miešanky a tiež ľan priadny aj olejny**, do výšky maximálnej garantovanej výmery **1 004 668 ha**. Podmienka vynímania pôdy z obrábania (tzv. „set-aside“ minimálne 5%) zatiaľ v SR nebude uplatňovaná, podobne ako aj podmienka používania certifikovaných osív, ktorá sa týkala niektorých špecifických podpôr (neuplatňuje sa napr. dodatková podpora pre tvrdú pšenicu, ani podpora pestovania repky na MERO, kde bola táto podmienka zavedená).

Obidva uvedené systémy podpory sú upravené v rámci vykonávacieho **Usmernenia ministra pôdohospodárstva SR** (bude zverejnené v priebehu apríla). Administráciu, kontrolu a výkon platieb bude realizovať **Pôdohospodárska platobná agentúra** so sídlom v Bratislave a regionálnymi kontaktnými miestami. Kontroly v rámci tohto systému bude zabezpečovať na viacerých úrovniach, v zmysle Nariadenia Rady (ES) č. **2419/2001** ustanovujúceho podrobné pravidlá pre uplatnenie Integrovaného administratívneho

a kontrolného systému (**IACS**). Preto musí byť zavedený systém pre identifikáciu poľnohospodárskych parciel, žiadateľov o podporu a všetkých podrobností ohľadom platieb.

Štátna pomoc v SR definuje jednotlivé tituly pre podporu v oblasti poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva (napr. podpora zachovania genofondu rastlín, využívanie závlah, čiastočná úhrada úrokov z úveru na skladiskový aj tovarový záložný list, úhrada časti poistného, či škôd, technická podpora pri organizácii súťaží, výstav a veľtrhov, podpora hydromeliórií a tiež certifikačného systému o ovocných plodinách).

Okrem priamych platieb na plochu a štátnej pomoci bude možné získať podporu aj v rámci iných foriem, ako je **Sektorový operačný plán a Plán rozvoja vidieka**. Tieto dva dokumenty poskytujú široké možnosti podpory výroby, spracovania, obchodovania, ale i iných doplnkových aktivít v poľnohospodárstve a mali by po vstupe Slovenska do EÚ nahradiť doterajší dotačný systém ako i podporný program SAPARD.

Regulácia trhu EÚ smerom k tretím krajinám

Všetky dovozy a vývozy obilnín do/z EÚ z/do tretích krajín podliehajú povinnosti vydania **dovoznej** alebo **vývozej licencie**. Vydáva ich kompetentný orgán v každom členskom štáte (Agentúra) v mene Únie. Licencia udeľuje právo doviesť, resp. vyviezť stanovené množstvo. Obchod sa môže uskutočniť v ktoromkoľvek prístave EÚ, bez ohľadu na miesto agentúry vydávajúcej licenciu. Takže vývozné náhrady sa môžu žiadať, alebo dovozné poplatky platiť z, resp. do inej agentúry ako tej, kde bola vydaná licencia.

Nariadenie Komisie (ES) č. 1162/1995, ktoré stanovuje osobitné pravidlá pre systém dovozných a vývozných licencií pre obilniny a ryžu nahrádza nové Nariadenie Komisie (ES) č. **1342/2003**. Okrem toho Nariadenie Komisie (ES) č. **1291/2000** stanovuje pravidlá pre uplatňovanie systému dovozných a vývozných licencií a postup stanovujúci certifikáty pre poľnohospodárske produkty.

Doba platnosti licencie je rôzna podľa komodity, na ktorú je vydaná a môže byť upravená. V súčasnosti je pre väčšinu obilnín stanovená **doba platnosti dovoznej licencie na 45 dní**, v prípade múky z obilnín 60 dní a pre ostatné produkty uvedené v prílohe A Nariadenia Rady (ES) č. **1251/1999** do konca štvrtého mesiaca po vydaní licencie. Vývozné licencie pre väčšinu druhov obilnín platia do konca štvrtého mesiaca nasledujúceho po vydaní licencie (okrem krupice a múky z tvrdej pšenice, kde je licencia platná do konca šiesteho mesiaca po jej vydaní). Pre prípady, kde nie je žiadna vývozná náhrada ani dovozný poplatok, doba trvania licencie je 30 dní. Pre dlhodobé vývozné kontrakty je možné udeliť aj dlhšiu dobu platnosti licencie.

Licencia ukladá zároveň **povinnosť vyviezť, resp. doviesť** množstvo výrobku, na ktoré sa vzťahuje licencia, **v rámci doby jej platnosti**. V prípade nedodržania tejto povinnosti, prepadne **zábezpeka**, ktorá sa musí zložiť vopred, pri žiadosti o licenciu. Zloženie zábezpeky sa vyžaduje práve kvôli dodržaniu záväzku. Povolené sú odchýlky od vopred stanoveného množstva na vývoz, resp. dovoz, a to prekročenie do výšky 5% a nenaplnenie do 7%. Komisia môže pozastaviť vydávanie licencií a tiež existujúce licencie na obilniny po dobu najviac 48 hodín, po ktorých musí tento krok konzultovať s Radou ministrov.

Účelom dovozného režimu u obilnín je ochrana domáceho trhu EÚ pred dovozom lacnejšej produkcie z tretích krajín. Pre tento účel sa využívajú dovozné clá a dovozné licencie, ako aj určité mimoriadne opatrenia. Od 1. júla 1995 sa dovozné poplatky odvádzajú od maximálnej dovoznej ceny so zaplateným clom. Podľa Dohody z Blair House medzi USA a EÚ nemôže byť rozdiel medzi dovoznou cenou obilnín s clom a platnou intervenčnou cenou v EÚ väčší ako 155%. Tento princíp zahŕňa aj stanovenie taríf na základe rozdielnych referenčných cien pre šesť definovaných druhov obilnín (pšenica mäkká, pšenica tvrdá, raž, jačmeň, kukurica, cirok).

Dovozný poplatok sa vypočíta ako rozdiel medzi platnou intervenčnou cenou (spolu s mesačnými príplatkami v priebehu roka) vynásobenou 1,55 a reprezentatívnou cenou CIF pre obilniny v Rotterdame. Tak ako rastie intervenčná cena v priebehu roka vďaka fixným príplatkom, rastie potom aj maximálna dovozná cena so zaplateným clom. V podstate ide o systém dovozných poplatkov, ktoré sa menia v závislosti od vývoja svetovej ceny (pri znižujúcej sa svetovej cene sa zvyšujú a naopak). Dovozný poplatok však nikdy nesmie prekročiť maximálne clo stanovené dohodou GATT (výnimku tvoria tzv. špeciálne ochranné opatrenia). Zábezpeka za vydanie dovoznej licencie je stanovená na **1 EURO/t**. Dovozné clo sa nemusí aplikovať v prípade, keď je obilie dovezené z tretej krajiny a spracovaný produkt z tohto obilia je opäť vyvezený mimo územia EÚ („zušľachtovací styk“).

Z niektorých krajín, s ktorými má EÚ uzatvorené **špeciálne obchodné dohody**, je ustanovený dovoz **so zníženými dovoznými poplatkami**. Tieto krajiny sú rozdelené do niekoľkých kategórií. V členských krajinách EÚ je pohyb tovaru oslobodený od cla. Zvýhodnené colné sadzby sa uplatňujú pre 70 krajín štátov Afriky, Karibiku a Pacifiku, krajiny strednej a východnej Európy, Egypt, Alžírsko a niektoré ostatné krajiny.

Vývozná náhrada umožňuje vývozcom konkurovať na svetových trhoch. Jej výšku stanovuje týždenne (spravidla vo štvrtok) Riadiaci výbor pre obilniny, ktorý posudzuje ponuky dané na náhrady vo **výberovom konaní (tendri)** a tiež stanovuje ostatné náhrady (mimo tendra) pre ďalší týždeň. Tendre sa vyhlasujú na vývoz z voľného trhu, z intervenčných zásob a pre potravinovú pomoc. Výzva na predkladanie ponúk do tendra sa otvára publikovaním v Úradnom vestníku (Official Journal) Európskeho spoločenstva najmenej **15 dní pred termínom predloženia ponuky**. V oznámení sa stanoví celkové množstvo, pre ktoré budú vydané vývozné licencie, dátum, do ktorého sa môžu podávať ponuky a tiež kompetentné orgány v členských štátoch (intervenčná, resp. platobná agentúra), kde sa majú ponuky poslať. Tendre sa konajú každý týždeň s vypísaním konania platným pre väčšinu roka. Väčšinou sa konajú tendre pre hlavné obilniny (pšenicu mäkkú, jačmeň, ale i pre raž a tvrdú pšenicu).

Pri podaní žiadosti účastníci tendra na vývoz z voľného trhu skladajú **zábezpeku** kompetentnému orgánu v členskej krajine. Výška požadovanej zábezpeky sa uvedie v predpise, ktorým sa vypisuje tender (Úradný vestník). Úspešní účastníci tendra musia do dvoch pracovných dní od oznámenia o udelení kontraktu **požiadať o vývoznú licenciu** na pridelené množstvo. Spolu so žiadosťou o licenciu musia zložiť zábezpeku vo výške **20 EURO/t** a súčasne im bude vrátená zábezpeka za tender **12 EURO/t**. Licencie sú zvyčajne platné pre mesiac, kedy boli vydané až do konca štvrtého mesiaca nasledujúceho po ich

vydaní. Je možný prenos licencie na iného držiteľa. Pri obchode s licenciami sa ich hodnota odvádza od úrovne vývozných náhrad, na ktoré boli vystavené.

Pri riadení politiky vývozu má **Európska Komisia** značnú voľnosť. Najviac prihliada na situáciu na trhu, potrebu predchádzať prudkým cenovým výkyvom na trhoch EÚ, na ceny a cenové výkyvy na svetovom trhu a v zónach, kam sú určené vývozy. Vo výnimočných prípadoch, ak sú ceny mimo Únie vyššie, ako v rámci nej, je možné uvaliť na vývozy poplatok. Taktiež aj na vývozy je potrebné mať vývoznú licenciu. Komisia môže vývozy pozastaviť, ak hrozí, že trh v Únii by mohol byť vážne narušený.

Informácie a texty Nariadení je možné nájsť aj na internetových stránkach:

- www.europa.eu.int (originály Nariadení cestou: „dokumenty – EURLEX – Legislatíva – vyhľadanie podľa čísla a roku vydania Nariadenia);
- www.aprox.government.gov.sk (register prekladov – pre verejnosť – vyhľadávanie – zadať celexové číslo v tvare napr. „31992R1766“);
- www.mpsr.sk (Cesta do EÚ, Usmernenia ministra) a inde.

5. Stručný pohľad na svetový trh s obilninami

(voľne prevzaté z “Obiloviny – situační a výhledová správa”, MZ ČR, září 2003)

Poveternostné podmienky významne ovplyvnili predpoklady produkcie obilnín v hospodárskom roku 2003-2004. V dôsledku vyvrátenia a jarného teplého a suchého počasia sa očakáva zníženie produkcie obilnín na Ukrajine a v Rusku. Uvedený vplyv počasia spôsobil zníženie produkcie obilnín, najmä pšenice, aj v strednej a západnej Európe. V porovnaní s predchádzajúcim hospodárskym rokom sa v štátoch EÚ očakáva pokles približne o 8%.

Priaznivé poveternostné podmienky zvýšili produkčné predpoklady v krajinách Severnej Afriky, Austrálie, Kanade a Argentíne. V Austrálii, Kanade, USA a Argentíne sa očakáva medziročný prírastok pšenice v objeme 40,5 mil. t (produkcia 122 mil. t) a prírastok ostatných obilnín (bez ryže) v objeme 43,3 mil. t (produkcia 333 mil. t).

Podľa USDA by v prebiehajúcom hospodárskom roku mohla celosvetová produkcia pšenice dosiahnuť 549,4 mil. t a produkcia ostatných obilnín (bez ryže) 890,3 mil. t. Celková svetová produkcia obilnín môže dosiahnuť 1 830,2 mil. t, t.j. o 1,1% viac ako v predchádzajúcom roku.

Celosvetová spotreba obilnín sa odhaduje na 1 915,4 mil. t a konečné zásoby 327,4 mil. t (zníženie zásob o 21%).

Európska únia

Podľa minuloročných odhadov odborného periodika Strategie Grains bola skutočná produkcia v uplynulých dvoch hospodárskych rokoch a očakávaná produkcia obilnín v prebiehajúcom hospodárskom roku v EÚ charakterizovaná nasledujúcimi parametrami :

Produkcia obilnín v EÚ
Production of Grains in the EU

Tab. č. 12

Plodina/ukazovateľ ¹	Zberová plocha ² (mil. ha)			Hektárová úroda ³ (t/ha)			Produkcia ⁴ (mil. t)	
	2001- 2002	2002- 2003	2003- 2004	2002- 2003	2003- 2004	2001- 2002	2002- 2003	2003- 2004
Pšenica siata ⁵	13,01	14,05	13,43	6,68	6,26	83,5	93,9	84,1
Pšenica tvrdá ⁶	3,55	3,76	3,62	2,46	2,31	6,9	9,2	8,4
Jačmeň ⁷	10,73	10,51	10,51	4,54	4,47	48,1	47,7	47,0
Kukurica ⁸	4,55	4,44	4,45	9,01	8,02	40,0	40,0	35,7
Raž ⁹	1,22	1,07	0,91	4,40	4,20	6,3	4,7	3,8
Ostatné obilniny ¹⁰	33,20	3,40	3,40	4,10	3,88	12,9	13,9	13,1
Obilniny spolu¹¹	36,30	37,23	36,31	5,63	5,29	197,6	209,5	192,2

1) Crop / indicator, 2) Harvested area, 3) Hectare yield, 4) Production, 5) Wheat (triticum sativum), 6) Wheat (triticum durum), 7) Barley, 8) Maize, 9) Rye, 10) Other grains, 11) Grains in total

Odhad výmery, hektárovej úrody a produkcie vybraných obilnín v krajinách EÚ v hospodárskom roku 2003-2004

Estimation of the Area, Hectare Yield and Production of Selected Grains in the Marketing Year 2003 – 2004 in EU Countries

Tab. č. 13

Krajina ¹	Pšenica ²			Jačmeň ³			Kukurica ⁴		
	mil. Ha	t/ha	mil. t	mil. ha	t/ha	mil. t	mil. ha	t/ha	mil. t
Nemecko ⁵	3,00	6,32	18,93	2,09	5,02	10,51	0,44	8,41	3,72
Belgicko-Luxembursko ⁶	0,18	8,27	1,51	0,06	7,21	0,44	0,05	11,78	0,62
Dánsko ⁷	0,60	7,62	4,55	0,71	5,54	3,92			
Španielsko ⁸	1,36	3,07	4,18	3,10	2,82	8,74	0,47	8,34	3,88
Francúzsko ⁹	4,66	6,70	31,14	1,73	5,83	10,08	1,74	7,81	13,57
Grécko ¹⁰	0,13	2,30	0,29	0,10	1,82	0,18	0,25	8,44	2,09
Írsko ¹¹	0,09	8,90	0,76	0,17	6,55	1,11			
Taliansko ¹²	0,59	4,57	2,71	0,31	3,43	1,06	1,16	7,98	9,29
Holandsko ¹³	0,12	9,00	1,08	0,06	7,48	0,43	0,02	9,06	0,15
Portugalsko ¹⁴	0,03	1,63	0,05	0,01	1,43	0,01	0,14	5,69	0,80
Veľká Británia ¹⁵	1,84	8,00	14,69	1,08	5,83	6,29			
Rakúsko ¹⁶	0,25	4,50	1,13	0,21	4,28	0,90	0,19	8,51	1,58
Fínsko ¹⁷	0,19	3,29	0,63	0,53	3,27	1,73			
Švédsko ¹⁸	0,42	5,99	2,50	0,36	4,45	1,62			
EÚ spolu¹⁹	13,43	6,26	84,14	10,51	4,47	47,03	4,45	8,02	35,70

1) Country, 2) Wheat, 3) Barley, 4) Maize, 5) Germany, 6) Belgium – Luxembourg, 7) Denmark, 8) Spain, 9) France, 10) Greece, 11) Ireland, 12) Italy, 13) Netherlands, 14) Portugal, 15) Great Britain, 16) Austria, 17) Finland, 18) Sweden, 19) EU in total

Česká republika

Očakávaná produkcia obilnín v roku 2003 (pozri nasledujúcu tabuľku) bude v porovnaní s produkciou v predchádzajúcich rokoch najnižšia od roku 1970. Táto produkcia znamená, že celkový charakter českého vnútorného obilninárskeho trhu sa po niekoľkých rokoch, v ktorých prevažovala ponuka nad dopytom, zmení na trh s vyrovnanou, ale skôr s nedostatkovou ponukou. V hospodárskom roku 2003-2004 sa predpokladá výrazný rast dovozu a pokles vývozu obilnín. Uvedená tendencia sa premieta aj do cien, ktoré sa hneď po zbere úrody začali zvyšovať. Možno očakávať, že priemerné mesačné ceny potravinárskej pšenice prekročia úroveň 4 000 Kč/t a krmnej pšenice 3 500 Kč/t. Aj pri ostatných krmných

obilninách sa očakáva cenový rast (jačmeň –3 200 až 3 400 Kč/t, kukurica – 3 300 až 3 500 Kč/t, ovos – 3 100 až 3 300 Kč/t).

Bilancia obilnín v ČR

Balance of Grains in the CR

Tab. č. 14

Ukazovateľ ¹	m. j. ²	2001-2002	2002-2003	2003-2004
Osevná plocha ³	tis.ha ⁴	1 626,8	1 562,1	1 452,3
Hektárová úroda ⁵	t/ha ⁶	4,52	4,33	3,93
Produkcia ⁷	tis.t ⁸	7 337,6	6 770,8	5 701,8
Počiatkové zásoby ⁹	tis.t	1 126,7	1 870,9	1 368,8
Dovoz ¹⁰	tis.t	108,8	100,7	423,0
Celková ponuka ¹¹	tis.t	8 573,1	8 742,4	7 493,6
Domáca spotreba ¹²	tis.t	6 608,0	6 430,5	6 314,5
- potravinárska ¹³	tis.t	2 033,0	1 979,0	1 971,5
- osivárska ¹⁴	tis.t	346,0	348,5	342,0
- krmná ¹⁵	tis.t	4 228,0	4 102,0	4 000,0
- technické použitie ¹⁶	tis.t	1,0	1,0	1,0
Vývoz ¹⁷	tis.t	94,2	943,1	138,0
Celkové použitie¹⁸	tis.t	6702,2	7373,6	6452,5
Konečné zásoby ¹⁹	tis.t	1 870,9	1 368,8	1 041,1

1) Indicator, 2) Unit, 3) Sown area, 4) Thousand hectares, 5) Hectare yield, 6) Tonnes per hectare, 7) Production, 8) Thousand tonnes, 9) Initial stocks, 10) Import, 11) Total supply, 12) Domestic consumption, 13) – food, 14) – seed stock, 15) – feed, 16) – technical utilization, 17) Export, 18) Total utilization, 19) Ending stocks

Predpoklad bilancie jednotlivých druhov obilnín v ČR v hospodárskom roku 2003-2004

Balance Estimation of Individual Sorts of Grains in the Marketing Year 2003 – 2004 in the CR

Tab. č. 15

Ukazovateľ ¹	m. j. ²	Pšenica ³	Jačmeň ⁴	Raž ⁵	Ovos ⁶	Kukurica ⁷	Ost.obil. ⁸
Osevná plocha ⁹	tis.ha ¹⁰	648,4	550,0	41,9	77,4	78,0	10,7
Hektárová úroda ¹¹	t/ha ¹²	4,05	3,78	3,76	3,10	5,30	1,70
Produkcia ¹³	tis.t ¹⁴	2 626,9	2 080,1	157,6	240,2	413,6	18,2
Počiatkové zásoby ¹⁵	tis.t	900,7	212,2	35,2	26,0	166,4	0,5
Dovoz ¹⁶	tis.t	300,0	30,0	40,0	1,0	50,0	1,0
Celková ponuka¹⁷	tis.t	3 827,6	2 322,2	232,7	267,2	630,0	19,7
Domáca spotreba ¹⁸	tis.t	3 186,0	1 980,0	205,0	232,0	527,0	10,5
- potravinárska ¹⁹	tis.t	1 150,0	600,0	175,0	27,0	14,0	5,5
- osivárska ²⁰	tis.t	185,0	105,0	14,0	15,0	13,0	1,0
- krmná ²¹	tis.t	1 850,0	1 275,0	16,0	190,0	500,0	4,0
- technické použitie ²²	tis.t	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vývoz ²³	tis.t	50,0	50,0	1,0	5,0	20,0	7,0
Celkové použitie²⁴	tis.t	3 236,0	2 030,0	206,0	237,0	547,0	17,5
Konečné zásoby ²⁵	tis.t	591,6	292,2	26,7	30,2	83,0	2,2

1) Indicator, 2) Unit, 3) Wheat, 4) Barley, 5) Rye, 6) Oats, 7) Maize, 8) Other grains, 9) Sown area, 10) Thousand hectares, 11) Hectare yield, 12) Tonnes per hectare, 13) Production, 14) Thousand tonnes, 15) Initial stocks, 16) Import, 17) Total supply, 18) Domestic consumption, 19) – food, 20) – seed stock, 21) – feed, 22) – technical utilization, 23) Export, 24) Total utilization, 25) Ending stocks

Ukrajina

Podľa minuloročného odhadu UkrAgroConsult bude produkcia obilnín na Ukrajine v roku 2003 o 42% nižšia ako v roku 2002 (35,69 mil. t). Nasledujúca tabuľka ukazuje štruktúru pestovateľských plôch, hektárových úrod a produkcie jednotlivých druhov obilnín.

Odhad produkcie obilnín v roku 2003 na Ukrajine

Estimation of Grains Production in Ukraine in 2003

Tab. č. 16

Druh obilnín ¹	Plocha tis.ha ²	Hektárová úroda t/ha ³	Produkcia tis.t ⁴
Pšenica ⁵	2 987	1,56	4 681
pšenica ozimná ⁶	2 510	1,50	3 765
pšenica jarná ⁷	477	1,92	916
Jačmeň ⁸	5 012	1,72	8 623
jačmeň ozimný ⁹	112	1,74	195
jačmeň jarný ¹⁰	4 900	1,72	8 428
Kukurica ¹¹	1 753	3,00	5 259
Raž ¹²	394	1,65	650
Ovos ¹³	580	1,63	945
Obilniny ¹⁴	11 348	1,84	20 865

1) Sort of grains, 2) Area in thousand hectares, 3) Hectare yield in tonnes per hectare, 4) Production in thousand tonnes, 5) Wheat, 6) Winter wheat, 7) Spring wheat, 8) Barley, 9) Winter barley, 10) Spring barley, 11) Maize, 12) Rye, 13) Oats, 14) Grains

Podľa Ministerstva poľnohospodárstva bude v hospodárskom roku 2003-2004 potrebné doviezť približne 1,2 mil. t potravinárskej pšenice, na pokrytie celoročnej potreby približne 6 mil. t. Ukrajina pripravila opatrenia k potrebnému dovozu pšenice. Ukrajinský parlament schválil v júli 2003 bezcolný dovoz potravinárskej pšenice (odstránenie dovozného cla vo výške 40 EUR/t).

Maďarsko

Maďarská poľnohospodárska asociácia odhadla, že poľnohospodársky sektor v roku 2003 utrpí straty vo výške 100 mld. HUF, na čom sa budú podieľať okrem zeleniny najmä obilniny – pšenica a kukurica. Ministerstvo poľnohospodárstva odhadlo v auguste 2003, že produkcia pšenice dosiahne 2,95 mil. t. Priemerné hektárové úrody – 2,65 t/ha tak budú najnižšie za posledných 30 rokov. Celková produkcia obilnín (bez kukurice) na ploche 1,7 mil. ha bola odhadnutá na 4,3 mil. t.

Nízka produkcia pšenice a kukurice podľa očakávania odborníkov zdvihne obchodné ceny až o 30%. Údaje o burzových kontraktach z augusta 2003 uvádzajú rast cien predajov pšenice s dodaním v decembri 2003 na 35 800 HUF. Koncom júla sa ceny výrobcov pšenice pohybovali na úrovni 32 500 HUF.

Podnikatelia v živočíšnej výrobe tak budú čeliť rastu cien krmív pri nízkej produkcii objemových krmív. Klesajúca hodnota maďarského forintu čiastočne môže znížiť ceny dovozov sójových šrotov a ďalších krmných komponentov.

Poľsko

Podľa údajov poľského štatistického úradu z 28.7.2003 sa očakáva z výmery 8 mil. ha pri priemernej hektárovej úrode 2,83 t/ha celková produkcia obilnín z úrody roka 2003 vo výške 22,7 mil. t. V porovnaní s predchádzajúcim rokom to znamená pokles o 8,5% (2,1 mil. t). Z celkovej plochy obilnín tvorí 2,4 mil. ha pšenica, 1,6 mil. ha raž, 1,1 mil. ha jačmeň, 0,6 mil. ha ovos a 2,3 mil. ha ostatných obilnín, okrem kukurice. Konečné zásoby sa na konci hospodárskeho roka 2002-2003 znížili v porovnaní s predchádzajúcim rokom o 38% na 2,2 mil. t. V týchto podmienkach sa predpokladá dovoz 2 mil. t obilnín, predovšetkým z krajín EÚ v rámci dvojnulového tarifu. V aktuálnej sezóne sa očakáva mierny nárast použitia jačmeňa v sladovníctve a raže v liehovarníctve.

Pred vstupom do EÚ sa uskutoční štátna intervencia na trhu s obilninami, ktorá by mala predstavovať štátny nákup 5 mil. t obilnín. Bude to znamenať nákup 3 mil. t pšenice a 0,7 mil. t raže s priamymi platbami od pestovateľov prostredníctvom Trhovej poľnohospodárskej agentúry, priamy intervenčný nákup za vyhlásenú cenu a platby poľnohospodárom za skladovanie obilnín z novej úrody na farmách. Trhová poľnohospodárska agentúra bude zabezpečovať priamy intervenčný nákup cca 270 tis. t potravinárskej pšenice (za 440 PLN/t) a 30 tis. t raže (za 325 PLN/t) v období november-december 2003. Platby za skladovanie novej úrody na farmách (cca 120 PLN/t) by mali zabezpečiť skladovanie 1 mil. t pšenice.

PRÍLOHY

ZOZNAM PRÍLOH

- č. 1 Ceny výrobcov v poľnohospodárstve SR
- č. 2 Priemerné spotrebiteľské ceny v SR
- č. 3 Colné sadzby platné pre obchod s obilninami v SR v roku 2002 a 2003
- č. 4 Predajné ceny pšenice vo vybraných európskych štátoch
- č. 5 Predajné ceny jačmeňa vo vybraných európskych štátoch
- č. 6 Predajné ceny kukurice vo vybraných európskych štátoch
- č. 7 Vlastné náklady obilnín vo vybranom súbore poľnohospodárskych podnikov SR
- č. 8 Medzinárodný trh s obilninami

Ceny výrobcov v poľnohospodárstve SR (v Sk/t)

Prices of Agricultural Producers in the SR (in SKK/t)

Príloha č. 1

Výrobok¹	11.	12.	Priemer²	1.	2.	3.	4.	5.
	2002	2002	2002	2003	2003	2003	2003	2003
Pšenica potravinárska ³	4400	4344	4429	4360	4380	4415	4343	4347
Pšenica priemyselná ⁴	3660	3662	3731	3664	3729	3704	3725	3656
Jačmeň sladovnícky ⁵	5075	5152	5089	5179	5163	5216	5315	5083
Jačmeň potravinársky ⁶	4525	4600	4611	4367	4305	4567	4350	4800
Jačmeň kŕmny ⁷	3724	3729	3797	3777	3835	3809	3771	3788
Raž potravinárska ⁸	4252	4189	4242	4200	4164	4421	4375	4267
Ovos potravinársky ⁹	4225	4625	4634	4510	4750	4780	5110	5000
Ovos kŕmny ¹⁰	3825	3983	3929	4200	3998	4002	3926	3939
Kukurica na zrno ¹¹	3793	3707	3999	3797	3739	3838	3818	3690
Výrobok¹	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	Priemer
	2003	2003	2003	2003	2003	2003	2003	2003
Pšenica potravinárska ³	4300	4264	4208	4299	4365	4403	4464	4309
Pšenica priemyselná ⁴	3691	3731	3686	3711	3777	3756	3808	3718
Jačmeň sladovnícky ⁵	5233	5074	5030	5076	5028	5045	5079	5076
Jačmeň potravinársky ⁶	4750	4700	4660	4691	4556	4675	4545	4601
Jačmeň kŕmny ⁷	3768	3763	3600	3619	3676	3690	3750	3700
Raž potravinárska ⁸	4150	4263	4236	4274	4247	4179	4219	4245
Ovos potravinársky ⁹	4800	4500	4500	4500	4397	4200	4567	4672
Ovos kŕmny ¹⁰	3900	3842	3594	3641	3785	3595	3805	3769
Kukurica na zrno ¹¹	3662	3722	3790	3792	4003	4026	4131	3932

Prameň: ŠÚ SR¹²

1) Product, 2) Average, 3) Food wheat, 4) Industrial wheat, 5) Malting barley, 6) Food barley, 7) Fodder barley, 8) Food rye, 9) Food oats, 10) Fodder oats, 11) Maize, 12) Source: SO SR

Priemerné spotrebiteľské ceny SR (v Sk/kg, ks)

Average Consumer Prices in the SR (in SKK/kg, piece)

Príloha č. 2

Druh výrobkov ¹	Rok ²	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Priemer roka ³
Pšeničná polohrubá múka ⁴	2000	13,22	13,07	12,99	12,70	12,60	12,60	12,47	12,24	12,17	12,20	11,95	11,69	12,49
	2001	11,58	11,58	13,98	14,57	14,55	14,29	14,03	13,65	13,50	13,17	12,77	12,62	13,36
	2002	12,56	12,60	12,43	12,07	11,98	11,82	11,64	11,45	11,54	11,41	11,23	11,19	11,83
	2003	11,73	11,87	11,94	11,79	11,73	11,39	11,14	10,97	11,11	11,25	11,31	11,39	11,47
Index	03/02	93,39	94,21	96,06	97,68	97,91	96,36	95,70	95,81	96,27	98,60	100,71	101,79	96,96
Rascový cieľ ⁵	2000	18,15	18,38	18,42	18,56	18,67	18,73	18,68	18,77	18,78	18,76	18,82	18,99	18,64
	2001	19,28	19,54	20,51	21,02	21,12	21,15	21,18	21,25	21,20	21,26	21,33	21,37	20,85
	2002	21,51	21,70	21,82	21,84	21,96	22,00	21,98	22,00	21,97	22,02	22,02	22,06	21,91
	2003	23,69	24,14	24,31	24,41	24,60	24,57	24,67	24,70	24,77	24,91	25,02	24,99	24,57
Index	03/02	110,13	111,24	111,41	111,77	112,02	111,68	112,24	112,27	112,74	113,12	113,62	113,28	112,14
Mliečny biely rožok ⁶	2000	1,73	1,71	1,74	1,72	1,73	1,72	1,71	1,71	1,72	1,71	1,71	1,69	1,72
	2001	1,71	1,70	1,76	1,81	1,81	1,82	1,82	1,81	1,80	1,79	1,77	1,76	1,78
	2002	1,78	1,78	1,77	1,75	1,73	1,72	1,69	1,69	1,70	1,70	1,70	1,70	1,73
	2003	1,80	1,83	1,83	1,83	1,82	1,81	1,79	1,80	1,80	1,78	1,78	1,78	1,80
Index	03/02	101,12	102,80	103,39	104,57	105,20	105,23	105,92	106,50	105,88	104,70	104,70	104,70	104,05
Viacvaječ. cestoviny ⁷	2000	20,05	20,22	20,34	20,59	20,72	20,85	20,88	20,78	20,78	20,90	20,98	20,99	20,68
	2001	20,95	21,14	21,23	21,41	21,32	21,16	21,22	21,43	21,44	21,59	21,60	21,67	21,35
	2002	21,66	21,72	21,60	21,74	21,76	21,82	21,86	21,86	21,92	21,85	21,91	21,77	21,79
	2003	22,63	22,84	23,10	23,05	23,18	23,13	23,15	23,19	23,21	23,24	23,07	23,20	23,08
Index	03/02	104,48	105,16	106,94	106,02	106,52	106,00	105,90	106,08	105,88	106,36	105,29	106,57	105,92

Prameň: ŠÚ SR⁸

Product type, 2) Year, 3) Annual average, 4) Wheat flour – medium, 5) Bread with caraway, 6) Milk white roll, 7) Multi-eggs pastries, 8) Source: SO SR

Colné sadzby platné pre obchod s obilninami v SR v roku 2003 a 2004

Customs Tariffs Valid for Grain Trade in the SR in 2003 and 2004

Príloha č. 3

Položka colného sadzobníka ¹	Názov tovaru ²	MJ ³	Clo ⁴	
			všeobecné ⁵	zmluvné ⁶
1001	Pšenica a súraž ⁷			
10011000	Pšenica tvrdá ⁸	KGN	30	3,0
100190	Ostatné: ⁹			
10019010		KGN	30	25,5
10019091	Mäkká pšenica a súraž ¹³ na siatie ¹⁴	KGN	30	21,2
10019099	- Ostatné ¹⁵	KGN	30	21,2
10020000	Raž ¹⁶	KGN	32	21,2
100300	Jačmeň ¹⁷			
10030010	- Na siatie ¹⁸	KGN	40	21,2
10030090	- Ostatný ¹⁹	KGN	40	21,2
10040000	Ovos ²⁰	KGN	42	21,2
1005	Kukurica ²¹			
100510	Zrná na siatie ²² Hybridná: ²³			
10051011	- Dvakrát križená a hybrid top-crozz ²⁴	KGN	11	bez cla ³⁵
10051013	- Trikrát križená ²⁵	KGN	11	bez cla ³⁵
10051015	- Jednoduchý hybrid ²⁶	KGN	11	bez cla ³⁵
10051019	- Ostatná ²⁷	KGN	11	bez cla ³⁵
10051090	- Ostatná ²⁷	KGN	11	bez cla ³⁵
10059000	- Ostatná ²⁷	KGN	20	17,0
100700	Zrnká ciroku ²⁸			
10070010	- Hybrid na siatie ²⁹	KGN	6,5	bez cla ³⁵
10081000	- Pohánka ³⁰	KGN	5	1,0
10082000	- Proso ³¹	KGN	6,5	1,0
10083000	- Lesknica kanárska ³²	KGN	70	bez cla ³⁵
100890	- Ostatné obilie: ³³			
10089010	- Triticale ³⁴	KGN	50	3,0

Zdroj: Colný sadzobník SR 2003³⁶

Colný sadzobník SR 2004³⁶

1) Customs tariff item, 2) Commodity, 3) Unit, 4) Customs duty, 5) General, 6) Contractual, 7) Wheat and triticale, 8) Durum wheat, 9) Other, 10) Spelt wheat for seed, 11) Other spelt wheat soft, 12) Wheat and triticale, 13) Soft wheat and triticale, 14) For seed, 15) Other, 16) Rye, 17) Barley, 18) For seed, 19) Other, 20) Oats, 21) Maize, 22) Grains for seed, 23) Hybrid, 24) Double crossbred and hybrid top – cross, 25) Tripple crossbred, 26) Simple hybrid, 27) Other, 28) Sorghum grains, 29) Hybrid for seed, 30) Buck wheat, 31) Millet, 32) Irdseed grass, 33) Other grains, 34) Triticale, 35) Duty free, 36) Source: Customs Tariff Book of the SR 2003, Customs Tariff Book of the SR 2004

Ceny pšenice vo vybraných štátoch EÚ v roku 2003 (v Sk/t)

Wheat Prices in Selected EU Countries in 2003 (in Skk/t)

Dátum ¹	V. Británia ²	Nemecko ³	Holandsko ⁴	Belgicko ⁵	Francúzsko ⁶	Taliano ⁷	Dánsko ⁸	Španielsko ⁹
10.1.2003	3 910	4 924	4 277	-	4 592	5 908	4 808	6 149
17.1.2003	3 882	4 820	4 247	-	4 561	5 909	4 771	6 066
24.1.2003	4 047	4 959	-	4 797	4 651	6 222	4 989	-
31.1.2003	4 121	4 851	-	4 696	4 501	5 928	4 893	-
7.2.2003	4 185	4 848	-	4 702	4 557	5 921	4 894	6 140
14.2.2003	4 231	4 843	-	4 720	4 593	5 923	4 913	6 129
21.2.2003	4 154	4 849	-	4 698	4 604	5 934	4 934	6 152
28.2.2003	4 067	4 747	-	4 708	4 520	5 894	4 901	6 104
7.3.2003	4 159	4 759	4 345	4 658	4 483	5 856	4 892	6 094
14.3.2003	4 156	4 756	4 342	4 655	4 480	5 852	4 889	6 090
21.3.2003	4 174	4 776	4 361	4 676	4 499	5 878	4 910	6 116
28.3.2003	4 145	4 680	4 228	4 622	4 510	5 712	4 800	6 037
4.4.2003	4 086	4 665	4 200	4 591	4 501	5 711	4 715	-
11.4.2003	4 133	4 637	4 185	4 596	4 460	5 691	4 698	5 970
18.4.2003	4 149	4 667	4 179	4 610	4 454	5 683	4 692	5 965
25.4.2003	4 237	4 610	4 180	4 631	4 483	5 684	4 692	5 963
2.5.2003	4 404	4 625	4 174	4 625	4 498	5 676	4 686	5 957
9.5.2003	4 405	4 778	4 312	4 662	4 580	5 694	4 745	6 006
16.5.2003	4 414	4 768	-	4 641	4 550	5 708	4 756	5 978
23.5.2003	4 651	4 812	4 421	4 647	4 639	5 893	4 763	5 992
30.5.2003	4 523	4 842	4 475	4 640	4 570	5 931	4 776	5 989
6.6.2003	4 430	4 947	-	4 679	4 600	6 058	4 671	6 028
13.6.2003	4 529	4 809	-	4 644	4 561	6 012	4 971	5 971
20.6.2003	-	4 844	-	4 669	4 594	6 254	4 999	-
27.6.2003	4 640	4 855	4 480	4 667	4 634	6 022	4 997	5 903
4.7.2003	4 583	4 866	-	-	-	5 884	-	5 885
11.7.2003	4 592	4 683	-	-	-	5 878	-	5 909
18.7.2003	4 585	4 697	-	-	-	5 953	-	5 940
25.7.2003	4 793	4 863	-	-	-	6 113	-	6 005
1.8.2003	4 736	5 035	-	-	-	6 134	-	6 003
8.8.2003	4 843	5 156	4 547	5 068	-	-	-	6 017
15.8.2003	-	5 274	4 573	5 181	5 391	-	-	6 124
22.8.2003	5 374	5 484	4 738	5 325	5 467	6 373	-	6 120
29.8.2003	5 444	5 581	4 830	5 459	5 518	6 921	-	6 186
5.9.2003	5 477	5 595	4 946	-	5 708	7 121	-	6 217
12.9.2003	5 248	5 568	5 103	4 709	5 576	7 045	-	-
19.9.2003	5 274	5 592	5 178	5 530	5 472	7 033	-	-
26.9.2003	5 478	5 590	5 202	5 574	5 516	7 011	-	6 390
3.10.2003	5 462	5 649	5 274	5 686	5 513	6 996	-	6 399
10.10.2003	5 236	5 648	5 360	5 607	5 599	7 001	5 439	6 598
17.10.2003	-	5 657	5 394	5 620	5 579	6 992	5 431	6 588
24.10.2003	5 697	5 720	5 456	5 745	5 605	7 018	5 745	6 661
31.10.2003	5 979	5 865	5 459	5 749	6 026	7 023	5 451	6 843
7.11.2003	6 110	6 049	5 785	6 281	6 066	7 595	5 892	6 879
14.11.2003	6 520	6 370	6 045	6 456	6 592	7 937	6 082	6 975

* Zdroj: VUEPP-ATIS/Agra Europe¹⁰ceny prerátané aktuálnym kurzom NBS k uvedenému dátumu¹¹Posledná aktualizácia údajov: 2. 12. 2003¹²

1)Date, 2) Great Britain, 3) Germany, 4) Netherlands, 5) Belgium, 6) France, 7) Italy, 8) Denmark, 9) Spain, 10) *Source: RIAFE-ATIS/Agra Europe, 11) Prices are calculated through actual exchange rate of the National Bank of Slovakia, 12) Latest data: December 2, 2003

Ceny jačmeňa vo vybraných štátoch EÚ v roku 2003 (v Skk/t)

Barley Prices in Selected EU Countries in 2003 (in Skk/t)

Dátum ¹	V. Británia ²	Nemecko ³	Holandsko ⁴	Belgicko ⁵	Francúzsko ⁶	Taliansko ⁷	Dánsko ⁸	Írsko ⁹	Španielsko ¹⁰
10.1.2003	4133	4318	4277	-	4260	5398	4654	-	5284
17.1.2003	4100	4321	4247	-	4210	5443	4688	4954	5238
24.1.2003	4240	4511	-	4648	4318	5714	4733	5124	-
31.1.2003	4249	4435	-	4529	4199	5594	4717	5016	-
7.2.2003	4248	4364	-	4514	4202	5601	4681	5022	5400
14.2.2003	4231	4435	-	4510	4260	5643	4645	-	5422
21.2.2003	4249	4491	-	4508	4277	5667	4605	-	5437
28.2.2003	4129	4433	-	4520	4227	5629	4578	-	5370
7.3.2003	4098	4455	4262	4470	4219	5619	4546	-	5347
14.3.2003	4095	4452	4259	4467	4216	5616	4543	-	5344
21.3.2003	4113	4471	4277	4487	4234	5640	4562	-	5367
28.3.2003	4 300	4 398	4 145	4 436	4 245	5 534	4 535	-	5 212
4.4.2003	-	4 340	4 118	4 406	4 229	5 497	4 505	-	-
11.4.2003	-	4 300	4 103	4 391	4 202	5 478	4 588	-	5 136
18.4.2003	4 209	4 171	4 138	4 384	4 188	5 470	4 483	-	5 135
25.4.2003	-	4 520	4 180	4 385	4 196	5 471	4 512	-	5 175
2.5.2003	-	4 371	4 174	4 379	-	5 464	4 576	-	5 176
9.5.2003	-	4 568	4 332	4 456	4 324	5 508	4 572	-	5 218
16.5.2003	-	4 632	-	4 476	4 263	5 483	4 674	-	5 194
23.5.2003	-	4 713	4 359	4 483	4 331	4 680	-	-	5 197
30.5.2003	4 437	4 599	4 413	4 496	4 281	4 624	-	-	5 204
6.6.2003	-	4 842	-	4 512	4 345	4 659	-	-	5 187
13.6.2003	4 294	4 764	-	4 478	4 324	4 718	-	-	5 102
20.6.2003	-	4 557	-	4 503	4 265	5 086	4 644	-	-
27.6.2003	-	4 438	4 376	-	-	5 168	-	-	5 037
4.7.2003	-	4 200	-	-	-	5 240	-	-	4 983
11.7.2003	-	4 088	-	-	4 608	5 245	-	-	4 958
18.7.2003	-	4 172	-	-	4 192	5 340	-	-	5 047
25.7.2003	-	-	-	4 505	4 526	5 558	-	-	5 126
1.8.2003	4 349	4 282	-	4 558	-	5 603	-	-	5 120
8.8.2003	4 370	4 447	4 380	4 589	-	-	-	-	5 129
15.8.2003	4 727	4 577	4 405	4 741	4 720	-	-	-	5 217
22.8.2003	5 011	4 603	4 486	4 863	4 859	5 744	-	-	5 213
29.8.2003	4 988	4 657	4 578	4 998	4 993	5 963	-	-	5 296
5.9.2003	5 021	4 690	4 568	-	5 067	6 119	-	-	5 345
12.9.2003	-	4 742	4 688	5 186	-	6 058	-	-	-
19.9.2003	4 918	4 801	4 681	5 178	5 049	6 047	-	-	-
26.9.2003	5 002	4 793	4 748	5 202	5 025	6 028	5 033	-	5 367
3.10.2003	4 934	4 891	4 821	5 274	4 990	6 016	5 076	-	5 549
10.10.2003	4 770	4 927	4 906	5 277	5 055	6 061	4 967	-	5 677
17.10.2003	4 920	4 949	4 941	5 312	5 077	6 053	4 962	-	5 671
24.10.2003	-	4 993	5 001	5 332	5 158	6 076	5 105	5 698	-
31.10.2003	-	5 137	5 004	5 335	5 464	6 080	5 199	5 872	-
7.11.2003	-	5 314	5 165	5 702	5 450	6 900	5 417	6 015	-
14.11.2003	-	5 461	5 552	5 922	5 757	7 402	5 556	6 119	-

Zdroj: VUEPP-ATIS/Agra Europe¹¹* Ceny z AgE sú prerátané aktuálnym kurzom NBS¹²Posledná aktualizácia údajov: 2.12.2003¹³

1) Date, 2) Great Britain, 3) Germany, 4) Netherlands, 5) Belgium, 6) France, 7) Italy, 8) Denmark, 9) Ireland, 10) Spain, 11) Source: RIAFE-ATIS/Agra Europe, 12) *Prices are calculated through actual exchange rate of National Bank of Slovakia, 13) Latest data: December 2, 2003

Ceny kukurice vo vybraných štátoch EÚ v roku 2003 (v Sk/t)

Maize Prices in Selected EU Countries in 2003 (in Skk/t)

Dátum ¹	V. Británia ²	Nemecko ³	Belgicko ⁴	Francúzsko ⁵	Taliansko ⁶	Španielsko ⁷
10.1.2003	-	5111	-	5136	5493	5747
17.1.2003	3391	5006	-	5066	5558	5724
24.1.2003	3507	5117	5245	5206	5727	-
31.1.2003	-	5048	5135	5044	5542	-
7.2.2003	-	5042	5099	5075	5548	5798
14.2.2003	-	5003	5077	5084	5612	5810
21.2.2003	-	4974	5056	5088	5667	5828
28.2.2003	3442	4970	5106	4970	5629	5774
7.3.2003	3321	5034	4972	4863	5609	5778
14.3.2003	3319	5031	4968	4860	5605	5774
21.3.2003	3333	5053	4990	4881	5630	5799
28.3.2003	-	4 871	4 892	4 693	5 567	5 632
4.4.2003	-	4 941	4 859	4 711	5 530	-
11.4.2003	3 253	4 817	4 924	4 702	5 490	-
18.4.2003	-	4 692	4 917	4 700	5 470	5 565
25.4.2003	-	4 860	4 959	4 745	5 450	5 584
2.5.2003	-	4 645	4 993	4 686	5 443	5 605
9.5.2003	-	4 861	5 034	4 757	5 488	5 655
16.5.2003	-	4 899	5 010	4 752	5 462	5 628
23.5.2003	-	4 972	5 017	4 878	5 470	5 627
30.5.2003	-	4 921	5 032	4 941	5 444	5 647
6.6.2003	-	5 039	5 056	4 984	5 444	5 712
13.6.2003	-	5 062	4 975	4 946	5 319	5 646
20.6.2003	-	4 940	5 003	4 949	5 370	-
27.6.2003	-	5 076	5 001	5 126	5 472	5 641
4.7.2003	-	5 111	5 032	5 132	5 460	5 611
11.7.2003	-	5 058	5 120	5 062	5 383	5 595
18.7.2003	-	5 164	5 256	5 227	5 435	5 613
25.7.2003	-	5 221	5 473	5 671	5 823	5 707
1.8.2003	3 425	5 323	5 582	5 632	5 741	5 709
8.8.2003	3 266	5 544	5 631	5 531	-	5 713
15.8.2003	3 321	5 865	5 832	5 941	-	5 794
22.8.2003	-	6 042	5 953	6 230	5 765	5 790
29.8.2003	-	6 173	6 257	6 808	6 320	5 871
5.9.2003	-	6 266	-	6 731	6 727	5 904
12.9.2003	3 532	6 132	-	6 912	6 651	-
19.9.2003	-	5 965	-	6 772	6 516	-
26.9.2003	3 424	6 020	6 193	6 792	6 577	6 008
3.10.2003	3 595	6 135	6 428	6 424	6 729	6 219
10.10.2003	3 601	6 217	6 390	6 671	6 795	6 398
17.10.2003	-	6 222	6 382	6 716	5 942	6 395
24.10.2003	3 715	6 287	6 448	6 750	6 791	6 457
31.10.2003	-	6 373	6 452	6 861	6 795	6 649
7.11.2003	-	6 483	6 942	6 698	7 140	6 744
14.11.2003	3 912	6 645	7 073	7 147	7 209	6 828

Zdroj: VUEPP-ATIS/Agra Europe⁸* Ceny z AgE sú prerátané aktuálnym kurzom NBS⁹Posledná aktualizácia údajov: 2. 12. 2003¹⁰

1) Date, 2) Great Britain 3) Germany, 4) Belgium, 5) France, 6) Italy, 7) Spain, 8) Source: RIAFE-ATIS/Agra Europe, 9) *Prices from AgE are calculated through actual exchange rate of National Bank of Slovakia, 10) Latest data: December 2, 2003

**Vlastné náklady obilnín vo vybranom súbore poľnohospodárskych podnikov SR
za rok 2002 (v Sk)**

Actual Costs of Grains in a Selected File of Agricultural Enterprises of the SR in 2002 (in SKK)

Príloha č. 7

Ukazovateľ ¹	Druh obilnín ²					
	pšenica ³	raž ⁴	jačmeň ⁵	ovos ⁶	kukurica na zrno ⁷	ostatné obilniny ⁸
Vlastné náklady na 1 ha ⁹	17 284	13 213	14 582	10 742	22 356	16 030
Vlastné náklady na 1 t ¹⁰	3 742	3 954	3 935	4 470	3 855	4 900
Hektárová úroda ¹¹	4,45	3,23	3,58	2,30	5,72	3,17
Počet podnikov vzorky ¹²	117	51	108	38	58	34

Prameň: Vlastné náklady a výsledky hospodárenia poľnohospodárskych podnikov za rok 2002, VÚEPP
Bratislava, 2003¹³

1) Indicator, 2) Sort of grains, 3) Wheat, 4) Rye, 5) Barley, 6) Oats, 7) Grain maize, 8) Other grains, 9) Actual costs per 1 ha, 10) Actual costs per 1 t, 11) Hectare yield, 12) Number of enterprises of a sample, 13) Source: Actual costs and results of farming of agricultural enterprises in 2002. Bratislava: RIAFE, 2003.

Medzinárodný trh s obilninami (mil.t)

International Market with Grains (million tonnes)

	2001-2002	2002-2003	2003-2004
Pšenica¹			
Produkcia – svet²	581,08	563,04	549,35
z toho USA ³	53,26	43,99	62,37
EÚ-15	91,20	103,32	94,50
Východoeurópske krajiny bez SNŠ a baltických štátov ⁴	34,90	30,54	22,20
SNŠ bez baltických štátov ⁵	92,96	98,27	62,56
Dovoz – svet⁶	110,36	106,34	96,08
z toho USA ³	2,95	2,00	2,40
EÚ-15	9,82	11,00	4,00
Východoeurópske krajiny bez SNŠ a baltických štátov ⁴	1,69	2,02	2,87
SNŠ bez baltických štátov ⁵	3,73	3,71	6,62
Spotreba – svet⁷	584,57	596,13	582,87
z toho USA ³	32,69	30,65	32,11
EÚ-15	91,10	96,10	93,00
Východoeurópske krajiny bez SNŠ a baltických štátov ⁴	30,54	29,72	27,68
SNŠ bez baltických štátov ⁵	70,81	75,41	66,98
Zásoby na konci hospodárskeho roka – svet⁸	197,17	164,07	130,56
z toho USA ³	21,15	13,38	17,51
EÚ-15	8,17	11,89	6,89
Východoeurópske krajiny bez SNŠ a baltických štátov ⁴	6,73	5,47	2,77
SNŠ bez baltických štátov ⁵	17,77	18,89	11,65
Ostatné obilniny okrem pšenice a ryže⁹			
Produkcia – svet²	892,41	867,95	890,27
z toho USA ³	261,86	245,04	275,58
EÚ-15	106,67	106,13	98,70
Východoeurópske krajiny bez SNŠ a baltických štátov ⁴	51,02	50,31	45,66
SNŠ bez baltických štátov ⁵	64,29	62,65	54,41
Dovoz – svet⁶	102,05	102,66	102,64
z toho USA ³	2,40	2,50	2,72
EÚ-15	4,23	4,21	3,51
Východoeurópske krajiny bez SNŠ a baltických štátov ⁴	1,57	1,20	1,84
SNŠ bez baltických štátov ⁵	1,19	0,90	1,39
Spotreba – svet⁷	904,76	901,65	920,59
z toho USA ³	216,92	217,85	221,47
EÚ-15	103,24	102,19	103,67
Východoeurópske krajiny bez SNŠ a baltických štátov ⁴	46,74	48,98	46,92
SNŠ bez baltických štátov ⁵	53,52	54,91	58,15
Zásoby na konci hospodárskeho roka – svet⁸	175,22	142,06	111,74
z toho USA ³	45,05	28,91	34,04
EÚ-15	20,00	21,89	14,36
Východoeurópske krajiny bez SNŠ a baltických štátov ⁴	4,57	4,16	2,70
SNŠ bez baltických štátov ⁵	11,43	11,87	4,76

1) Wheat, 2) Production – the world, 3) Out of which: USA, 4) East Europe Countries exclude New Independent States and Baltic states, 5) New Independent States exclude Baltic states, 6) Import – the world, 7) Consumption – the world, 8) Stocks at the end of the marketing year – the world, 9) Other grains exclude wheat and rye

Dielo a jeho časti je možné publikovať len s písomným súhlasom nositeľa autorského práva.

Obilniny

Vydal: Ministerstvo pôdohospodárstva SR a Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva v Bratislave. Vydanie prvé. Náklad 70 výtlačkov. Rozsah 39 strán, 16 tabuliek, 8 príloh a 1 graf.

ISBN 80-8058-328-5

